Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 240 (990) ♦ Субота, 17 грудня 1994 року ♦ Ціна договірна

Читайте у суботньому випуску:

ПОПРАВКА ДО ЗАКОНУ ПРО ВЛАДУ

— Ой, Іване, може перенесемо це питання на закрите вечірнє засідання? А то он фотокореспондентів набралось повні кулуари, такий кворум, немов на базарі, ще люди подумають, що ми тутечки неправову державу будуємо...

— Чи для того я незалежність добував, щоб їх слухати?

— А вони скажуть, що у нас невизначеність з вертикалями й горизонталями...

— Хай на свої горизонталі оглядаються.

— А вони нам кредитів на стабілізацію не дадуть...

— Нічого, здамо в оренду твого лісапета.

— А як же я? У мене ж функції!

— На рамі у мене кататимешся.

— То це ти надзвичайні повноваження взяв?!

— Угу.

— Ух, диктатор!

Фото нашого читача Зеновія КОВАЛЯ.

ТКУ про події в Чечні

Рада координаторів Трудового Конгресу України виступила із Заявою, в якій висловлюється глибока стурбованість з приводу подій у Чечні.

«Ми переконані: будь-які проблеми можна і треба вирішувати не танками, а взаємоповажними переговорами, не жертвами молоху насильства, а злагодженою співпрацею», — зазначається в Заяві.

Цитата дня

«Ми ведемо тут неправедну війну»

Офіцери середньої ланки ентузіазму не демонструють. Один із лікарів-офіцерів сказав мені прямо: «Ми ведемо тут неправедну війну — на своїй землі зі своїм народом. Я, щоб не бруднитися в ній, краще подав би у відставку. Але не можу — як лікар. Мій обов'язок — рятувати цих хлопчаків, яких політики кидають під кулі через власні амбіції чи тупість».

А хлопців, котрі потрапили під кулі, справді стає дедалі більше. Їх направляють до госпіталю МЧС та госпіталю імені Бурденка кожен день. Але встановити точну цифру вбитих та поранених вкрай складно — анонімні генерали намагаються приховати ці відомості (як і все інше!) від преси.

«Известия», №240.

Якою ж бути владі?

15 грудня відбулася зустріч членів Президії Верховної Ради і працівників адміністрації Президента.

Головна проблема, що стояла на порядку денному, — узгодження позицій щодо функціонування гілок влади.

Відбувся обмін думками. Йшла мова про ситуацію, що склалася у зв'язку з підготовкою до другого читання проекту Закону про місцеві Ради народних депутатів та поданням Президентом України проекту Конституційного Закону про державну владу і місцеве самоврядування в Україні. Учасники зустрічі обговорили принципові положення обох проектів.

Створено узгоджувальну робочу групу з представників двох гілок влади, яка має виробити спільний підхід до цих важливих документів.

У зустрічі взяли участь і виступили Президент України Леонід Кучма і Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Виборча система — інструмент політичний

15 — 17 грудня у Києві триває конференція Асоціації працівників виборчих органів Центральної та Східної Європи. Її організатори — Центральна виборча комісія з виборів народних депутатів України і Президента України, Міжнародна фундація виборчих систем — поставили собі за мету обговорити спільні для представників виборчих органів нових регіонів Європи проблеми так званого перехідного періоду, обмінятися набутим у ході проведення демократичних виборів досвідом, узагальнити пропозиції щодо подальшого вдосконалення виборчих систем, їх застосування в країнах Центральної та Східної Європи.

Учасників конференції — представників виборчих органів — привітав Президент України Леонід Кучма. Текст привітання на першому ж засіданні 15 грудня оголосив глава Адміністрації Президента України Дмитро Табачник. У ньому Л.Кучма висловив упевненість, що робота конференції сприятиме подальшому вдосконаленню виборчого законодавства держав-учасниць, утвердженню демократії, свободи, прав людини.

Варто зміцнювати економічні зв'язки

В ході офіційного візиту відбулася зустріч глави уряду України Віталія Масола з Президентом Республіки Білорусь Олександром Лукашенком.

— Нам варто якомога швидше повернутись до того рівня співробітництва, який був кілька років тому, особливо в галузі економіки, — сказав О.Лукашенко. — Ми дуже зацікавлені в розширенні товарообороту з Україною і будемо всіляко цьому сприяти.

Прем'єр-міністр України поклав вінок до монумента-обеліска на площі Перемоги. Відбулись переговори з урядовою делегацією на чолі з Прем'єр-міністром Білорусі Михайлом Чигирем. Очікується підписання спільних українсько-білоруських документів, зокрема спільного комюніке, угоди про взаємні поставки надзвичайно важливих видів продукції на 1995 рік, та інші документи. Розширення економічних зв'язків з Білоруссю вкрай необхідне, відзначив Віталій Масол. Особливо важливим є документ щодо кооперації в галузі машинобудування, яким передбачається, що всі комплектуючі вироби звільняються від податків, від акцизного збору, від податку на добавлену вартість, мита тощо. Ринку України потрібні білоруські товари.

Поправка

В інформації «ГУ» за 14 грудня «Леонід Кучма відмовився від надзвичайних повноважень» замість «Комісія Верховної Ради з питань державного будівництва, діяльності Рад та самоврядування» слід читати: «Комісія Верховної Ради з питань правової політики і судово-правової реформи».

Парламентська хроніка

Ще одна «золота верба»?

Нею можуть стати наслідки випуску та обігу державних товарних облігацій матеріальних ресурсів України, що започатковано відповідно до Указу Президента України від 7 квітня 1994 року. Виступаючи в парламенті, голова підкомісії Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Ігор Квятковський порушив ряд питань, котрі мають пролити світло на обставини щодо випуску й обігу цих цінних паперів. Вивченням названих ним проблем мають зайнятися члени утвореної парламентом Тимчасової контрольної комісії Верховної Ради України, куди увійшли представники всіх парламентських фракцій. Аргументи на користь створення комісії Ігор Васильович навів такі. Підтверджено, що бланки облігацій, ксерокопії яких уже демонструвалися, справжні, не підроблені. Як облігації опинилися в руках закордонних їх власників без оплати? Адже квітневий указ обумовлює, що облігація продається емітентові — особі, яка виявила бажання придбати облігацію за договором купівлі-продажу після повної попередньої оплати номінальної вартості облігації. Тому, робить висновок Ігор Квятковський, розмови про те, що за облігації не було сплачено жодного долара, принаймні дивують. Стверджується, веде далі Ігор Квятковський, що облігації пропонувалися тільки під заставу. І може статися так, що через підставні фірми облігації будуть передані банкам, котрі, як нові власники облігацій, пред'являть їх до сплати нашій державі. І тоді Україна, не одержавши жодного долара, повинна буде сплатити з урахуванням процентів близько 14 мільярдів доларів. Далі Ігор Квятковський підкреслив, що аналіз указу і положення про Український кредитний фонд дає підстави дійти висновку, що фактично ця установа є банк, але він не має ані банківської, ані валютної ліцензій. Крім того, положення про Український кредитний фонд передбачає, що контроль за його діяльністю здійснюють Національний банк та Міністерство фінансів України. Однак такого контролю ці відомства не ведуть.

А йдеться, нагадаємо, про випуск товарних облігацій на суму 10 мільярдів доларів у кількості 400 одиниць номінальною вартістю по 25 мільйонів доларів кожна. Строк погашення облігацій — п'ять років.

То чи справді це ще одна «золота верба», має з'ясувати створена парламентська тимчасова комісія.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Приватизація чи реприватизація

Ранкове засідання 16 грудня

Ранкове засідання розпочалося розглядом одного з найважливіших питань — проекту Закону «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України з питань приватизації». Доповідав голова Комісії з питань економічної політики та управління народним господарством Олег Таранов. Симптоматичними були вже перші запитання до нього. Так, відповідаючи Г.Дігтяренку, який заявив, що, проаналізувавши зміни та доповнення, він прийшов до висновку, що вони мають косметичний характер і широкій народній приватизації не сприяють, О.Таранов зазначив, що це далеко не так, оскільки, за винятком тієї частки майна, що залишається державі, вся інша власність приватизуватиметься за майнові сертифікати. А отже, йдеться саме про широку народну приватизацію. Що стосується аукціонів, то вони проводяться лише щодо об'єктів малої приватизації, чим хоч трохи страхуємо себе від їх продажу за безцінь.

Взяти участь в обговоренні цього питання виявило бажання надзвичайно багато депутатів, тому сесія вирішила спочатку послухати виступи представників фракцій, груп, комісій та областей. Першим, від депутатської групи «Реформи», виступив І.Квятковський. Він зазначив, що цей закон потрібно приймати у першому читанні, але при цьому сесія має внести дуже багато поправок. Зокрема, стосовно надання ліцензій на право діяльності у сфері приватизації. На його думку, цим має займатися лише один орган — Державна комісія з питань цінних паперів. Від Комісії з питань АПК виступила В.Семенюк. Вона заявила, що в запропонованому проекті не бачить норми, яка б передбачала реприватизацію життєво важливих об'єктів, а тому ВР має прийняти Закон про реприватизацію. М.М'ясковський (фракція «Комуністи України») наголосив, що не можна форсувати роздержавлення та приватизацію, не навівши в країні належного порядку. До того ж, на його думку, проект закону містить багато неузгодженостей, тож його слід відправити на доопрацювання. Однак О.Кужель («Єдність») наголосила, що закон потрібно приймати — хоча б тому, що інакше діятиме старе законодавство, яке ВР, приймаючи відому постанову, закликала поліпшити. Від Контрольної комісії з питань приватизації виступив С.Драгомарецький, який зазначив, що у нас віз (себто приватизація) рушив раніше за коня, а тому цей проект закону не можна затверджувати навіть у першому читанні.

Сесія продовжила обговорення цього питання.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Інтерв'ю в кулуарах

Михайло РАТУШНИЙ, виборчий округ № 361, Тернопільська область:

— Така рада потрібна. Адже інформаційний простір завантажений. Телебачення, по суті, перетворюється на об'єкт спекуляції, пропаганди чужої мас-культури. Головне, щоб ця рада не перетворилася на орган цензури, на годівничку для деяких членів: як довела практика, ліцензія також непоганий товар.

Валерій ЧЕРЕП, виборчий округ № 350, Сумська область:

— В умовах, коли між політичними опонентами точиться таке жорстке змагання, коли самих політичних партій у нас уже набирається до півсотні, телебачення — дуже важливий механізм впливу на ситуацію в країні. Тому створення Національної ради — цілком нормальний крок до скоординованості цього механізму. Але сама рада повинна бути незалежною від чиїхось вказівок і смаків: хоч Президента, хоч Голови Верховної Ради. До неї можуть, звичайно, належати люди різних поглядів; утім, ми сьогодні бачили, як кожна фракція, кожна депутатська група намагалися «озброїти» раду своїми представниками.

Георгій ФІЛІПЧУК, виборчий округ № 437, Чернівецька область:

— Я пропоную обов'язково врахувати таку функцію Національної ради: «Захист інформаційного простору від передач, що суперечать національним інтересам України». Адже нашу державу сьогодні топчуть, хто як може і хто як хоче. А ми за це ще й платимо. Так, «Останкіну» за його «любов» до України ми щомісяця викладаємо 17 мільярдів карбованців. Це ж нонсенс! Отже, рада повинна позбавити нас від таких нонсенсів.

Інтерв'ю взяла Людмила КОХАНЕЦЬ.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці проаналізувала хід виконання Закону «Про охорону праці» у системі Міністерства сільського господарства і продовольства України. На засіданні комісії констатувалося, що рівень цієї роботи та виконавчої дисципліни є низьким, деформовані виробничі відносини в агропромисловому комплексі, критичний стан матеріально-технічної бази та фінансового забезпечення. Все це негативно позначається на виконанні законодавства, спрямованого захистити життя та здоров'я працівників. Рівень виробничого травматизму у сільськогосподарському виробництві залишається високим, в тому числі із смертельними наслідками. Відшкодування шкоди внаслідок виробничої травми чи профзахворювання проводиться не завжди в повному розмірі, є порушення у виплаті одноразової допомоги потерпілим, відшкодуванні витрат на лікування, протезування і таке інше.

У прийнятому за результатами обговорення розгорнутому рішенні Комісія зробила ряд конкретних зауваг і пропозицій Мінсільгосппроду, Держнаглядохоронпраці, а також Кабінету Міністрів щодо необхідності посилення з їх боку контролю щодо суворого дотримання і чіткої реалізації положень Закону «Про охорону праці».

Комісія з питань оборони і державної безпеки на своєму засіданні обговорила і вирішила внести на розгляд Верховної Ради України доопрацьований проект Закону «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів» (щодо військовослужбовців, обраних народними депутатами).

На виконання доручення Верховної Ради України уточнено перелік підприємств оборонного комплексу, які не підлягають приватизації. Комісія також розглянула подання Президента України і схвалила кандидатуру на посаду голови Державного митного комітету України.

ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

Ми, голови міських Рад народних депутатів України, схвалюючи позицію Верховної Ради України на підтримку запропонованої Президентом України програми економічних реформ, висловлюємо свою готовність докласти всіх зусиль для її реалізації.

Розуміючи, яку небезпеку таять у собі зволікання прийняття конче необхідних законів щодо цього, закликаємо Верховну Раду України полишити ідеологічні чвари, не гаяти часу на другорядні питання, а в короткий термін, прийнятттям відповідних законів, створити правове поле для негайного забезпечення запропонованих реформ.

Ми підтримуємо зусилля і намагання Президента України створити сильну виконавчу владу і тому пропонуємо Верховній Раді України розглянути запропонований Президентом України проект Конституційного Закону «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні» та прийняти по ньому рішення.

Висловлюємо впевненість, що і надалі Верховна Рада України підтримуватиме ініціативи Президента України, спрямовані на зміцнення нашої суверенної держави — України.

Звернення підписали голови міських Рад народних депутатів:

Харкова, Львова, Чернівців, Кам'янця-Подільського, Хмельницького, Сміли, Горлівки, Макіївки, Києва, Красноармійська, Трускавця, Донецька, Луцька, Марганця, Миргорода, Білої Церкви, Славутича, Вільногірська, Тернополя, Славути, Кіровограда, Комсомольська, Кривого Рогу, Дніпропетровська, Миколаєва, Луганська, Сум, Вінниці.

ЧИ МАЄ УРЯД ОПОРУ?

Ще раз про єдину вертикаль державної виконавчої влади

Валентин СИМОНЕНКО,
народний депутат України

ПРОТЯГОМ останніх чотирьох років створено десятки різноманітних програм, концепцій стратегічних напрямів переходу України до ринкової економіки. І в жодній з них не порушували питання про розробку механізму управління, що охопило всі ланки економіки країни, організацію господарського управління.

Закони, що їх приймають, розроблювані програми конкретних дій, видавані укази та постанови розвертали господарський корабель то ліворуч, то праворуч. Давали команди то вперед, то назад, проте він залишався на місці, постійно натрапляючи на айсберг некерованості економічними процесами, дедалі більше втрачаючи плавучість. Внаслідок цього вживані заходи на макроекономічному рівні регулювання не мали адекватного розвитку на мікроекономічному рівні господарювання.

На жаль, ще й сьогодні немає досить ясного уявлення про вихід з управлінського хаосу, що провалює наші реформи. Саме тому питання про формування єдиної вертикалі органів державної виконавчої влади — не данина якійсь скороминучій моді, а справді вимога часу. Без розв'язання цієї проблеми, на мій погляд, неможливе не лише соціально-економічне реформування, а й ефективне оперативне розв'язання будь-яких питань загальнодержавного значення.

Досвід інших країн показує, що є різні шляхи створення вертикалі державної виконавчої влади.

Один з них, як я думаю, ми, на жаль, уже пройшли.

Кажу «на жаль» тому, що переконаний: краще недосконале, та повсякчас чинне законодавство, аніж нібито поліпшене, але постійно змінюване.

З 20 березня 1992 року набув чинності Закон «Про представника Президента України». В усіх областях, районах, Києві та Севастополі та їхніх районах сформувалися і розпочали функціонувати місцеві державні адміністрації. За задумом законодавців саме ці структури мали забезпечувати вертикаль державної виконавчої влади і працювати паралельно з місцевими Радами, водночас не маючи права вирішувати питання, що належать до компетенції місцевого й регіонального самоврядування.

Початок був багатообіцяльним, проте правового статусу місцевих державних адміністрацій, який мала б визначати Конституція (одна з вимог закону), немає й досі.

Почалися незліченні коригування та доповнення закону указами Президента, постановами Верховної Ради. Не були приведені у відповідність до Закону «Про представника Президента України» і багато інших потрібних законодавчих актів країни.

Посада представника Президента стала проблематичною, а діяльність місцевих державних адміністрацій, наштовхуючись на неврегульоване законодавство, входила у конфронтацію з роботою місцевих Рад.

З прийняттям 3 лютого 1994 року Закону «Про формування місцевих органів влади і самоврядування» Закон України «Про представника Президента України» втратив свою силу. А проблема вертикалі державної виконавчої влади залишилася і, мало того, ускладнилася після обрання «губернаторів» і «мерів» загальним голосуванням населення територій.

Але життя вимагає розв'язання цього питання. Наполегливо і переконливо пропонують варіант, зміст якого зводиться до ідеї делегування деяких функцій державної виконавчої влади місцевим органам самоврядування, звісно, з автоматичним підпорядкуванням їх Президентові і Кабінету міністрів.

Я не буду акцентувати увагу на всіх правових суперечностях цієї пропозиції, зазначу лише, що ця ідея повністю суперечить «Європейській хартії про місцеве самоврядування». Річ навіть не в правових розбіжностях (з ними можна було б на якийсь час примиритися), а в тому, чи справді ми отримаємо діяльну й життєздатну вертикаль державної виконавчої влади.

Досвід моєї роботи мером і представником Президента в Одесі показує, що органи місцевого самоврядування понад усяку міру завантажені налагодженням процесу життєзабезпечення міст і сіл, тобто розв'язанням питань нормальної роботи комунального транспорту, торгівлі, організацій та закладів освіти, охорони здоров'я, культури, забезпечення населення теплом тощо. Останнім часом до низки цих проблем додалися й такі, як боротьба із різко зрослою злочинністю, організація процесу приватизації об'єктів комунальної власності.

Не думаю, що найближчим часом гостроту цих проблем буде знято, з огляду на глибину і масштаби соціально-економічної кризи, що спіткала Україну.

Зрозуміло, швидкість і методи їх розв'язання у кожному регіоні мають свою специфіку. Проте є цілий комплекс питань, що потребують загальнодержавного підходу до їх розв'язання, незалежно від специфіки регіону. Така цільова настанова стає тим паче актуальною, коли відбувається докорінне соціально-економічне реформування форм господарювання. Важко собі уявити, щоб питання економічного регулювання, розвитку народного господарства, розробки та фінансування інвестиційних і структурних програм, подолання кризи неплатежів, формування й реалізації загальнонаціональних соціально-економічних програм розв'язували, виходячи головним чином з регіональних інтересів, специфіки і потенційних можливостей регіонів. Це загальнодержавні проблеми, і тому підходи до їх розв'язання також мають бути передовсім державними.

Це далеко не все коло питань на рівні регіонів, що потребують загальнодержавного розв'язання. Сюди можна зарахувати також демонополізацію сфери виробництва і сфери обігу, розукрупнення монополій і державних об'єднань (концернів), здійснення гарантій захисту інтересів споживачів від неправомірних дій монополістів; реалізацію загальнодержавної програми роздержавлення і приватизації тощо. У такому разі, форми, методи і темпи соціально-економічних перетворень уже не можуть суттєво різнитися залежно від того, про який конкретно регіон йдеться, бо це вирішується одночасно в масштабах держави загалом.

Яку ж частину з вищепереліченних функцій державної виконавчої влади делегувати в місцеві органи? Гадаю, тут має чільне місце посідати принцип: або все, або нічого. Треба, врешті-решт, врегулювати взаємовідносини виконавчої та представницької влад шляхом чіткого встановлення і визначення функцій кожної з них.

Коли делегувати всі або більшість питань державної виконавчої влади, то така форма управління спрацює лише в умовах авторитарної системи. А в умовах глибокої кризи економіки й надзвичайної політизації регіонів вона працювати не буде. Хоч як ми збільшуватимемо й зміцнюватимемо місцеві органи, вона однак не впишеться в систему рівноваги і розподілу влади.

Мало того, не розв'язується питання об'єктивно наявних суперечностей державних і регіональних інтересів.

Але виживати нам і реформувати економіку треба сьогодні, а отже й вирішувати це винятково важливе питання треба також сьогодні.

Цілком природно, що найвищим рівнем єдиної вертикалі державної виконавчої влади є Президент, котрий відповідно до чинної Конституції є не лише главою держави, а й главою виконавчої влади. Знову ж таки, відповідно до Конституції, Президент саме через систему органів державної виконавчої влади втілює у життя Конституції і закони України. Тут усе зрозуміло.

Складності, як відомо, починаються під час формування низових ланок державної виконавчої влади.

Думаю, що такі ланки багато меншою мірою потрібні на рівні міста, селища чи села, ніж на обласному чи, тим більше, на міжобласному рівні. Саме міста, селища й села і мають бути переважно об'єктами регулювання з боку органів самоврядування.

У «Проекті нової Конституції України», оприлюдненому згідно з постановою Верховної Ради України, Президент призначає й звільняє з посади глав обласних (земельних) і міських (мм. Київ і Севастополь) управ, а також свого представника в Автономній Республіці Крим, затверджує рішення глав обласних управ про призначення чи звільнення з посади глав районних управ.

Така система виконавчої влади має свої переваги, будучи водночас і легітимною, бо призначення здійснює всенародно обраний Президент. Її переваги пов'язані передовсім з чітко фіксованою відповідальністю нижчестоящих керівників державних служб перед вищестоящими, безперервністю виконання державних владних функцій (у даному разі завадити не можуть вибори та ін.), оперативністю у вирішенні питань, визначеною жорсткістю всієї вертикалі виконавчої влади.

Проте життя, як ми знаємо, розпорядилося інакше. Керівники міського, районного та, що особливо важливо, обласного рівнів обиралися всенародно. Природно, що в такій ситуації керівники областей в першу чергу змушені займатися питаннями діяльності місцевих органів самоврядування, розташованих на території області. Цими ж питаннями займаються й апарати облвиконкомів (і часом важко визначити, якою роботою вони переважно займаються — вирішенням загальнодержавних завдань чи питаннями, що належать до компетенції органів місцевого самоврядування). Справа ускладнюється ще й тим, що обласні Ради виконують якщо не законодавчі, то, в будь-якому разі, нормотворчі функції (питання формування обласного бюджету, місцевих податків, регулювання економічної ситуації тощо). А безпосереднє виконання усього вищезазначеного знов-таки покладається на плечі апарату облвиконкомів.

Подібні зміщення у виконанні регіональних функцій і функцій загальнодержавного порядку з необхідності і наполягання згори не можуть дати керованої системи, єдиної вертикалі державної та виконавчої влади.

На мій погляд, з метою чіткішого й комплексного виконання загальнодержавних функцій на регіональному рівні і створення єднальної ланки між урядом і органами самоврядування регіонів треба утворити відділення і представництва уряду та його найважливіших відомств у великих економічних районах.

З огляду на тлумачення цього поняття як господарської території, що вирізняється всередині країни своєю спеціалізацією і структурою господарства, природними і трудовими ресурсами, а також економіко-географічним розташуванням, можуть виділятися, поки що умовно, Донецький, Придніпровський, Харківський, Подільський, Карпатський, Поліський, Причорноморський і Кримський економічні райони.

Створення таких регіональних урядових відділень і представництв гостро необхідне для того, щоб наша національна економіка перестала нагадувати на території країни хаотичний розсип окремих вузлів, частин і деталей господарських систем, що розпалися. Надати нашій економіці цілісного вигляду можна, лише налагодивши нові регіональні господарські зв'язки всередині економічних районів і між ними нові контакти з кооперації та комбінування виробництва (часом на якісно новій основі), з тим щоб перетворити індустрію та інші галузі в масштабах усієї країни в господарські системи, що нормально функціонують.

На рівні підприємств уже є прагнення до створення подібної системи. Проте процес цей іде вкрай повільно, бо господарські суб'єкти не мають усієї повноти потрібної інформації, і тим більше реальних можливостей для налагодження оптимальних господарських зв'язків.

У той же час управління величезною масою державної власності, державним сектором економіки в цілому, координація господарчої діяльності як усередині цього сектора, так і з господарськими суб'єктами інших форм власності та з місцевими органами самоврядування, по суті, припинилися. Уряд просто не в змозі виявити ефективне сприяння підприємствам у «переналагодженні» господарчих зв'язків на місцях. На жаль, облвиконкоми дійової допомоги також не нададуть, бо завантажені діяльністю іншого порядку. Та й питання, що розглядаються, вимагають свого розв'язання не на обласному, а на міжобласному рівні.

Першочерговими завданнями подібних регіональних відділень і представництв уряду слід вважати: управління державною власністю; координацію господарчої діяльності в масштабах економічних районів; інформаційне, фінансове, техніко-організаційне сприяння раціональному внутрірегіональному кооперуванню та комбінуванню виробництва; налагодження оптимальних міжрегіональних, міжгалузевих виробничих зв'язків; готування пропозицій з виділення державних інвестицій та контроль за ефективністю їх використання; сприяння в рамках економічних районів реалізації загальнонаціональних програм демонополізації та роздержавлення; здійснення контролю над прямим, тобто виробничим, використанням державної власності; аналіз та оцінку результатів господарчої діяльності підприємств держсектора; сприяння створенню ефективних підприємств та об'єднань, утворення спеціалізованих підприємств; розвиток виробничої та соціальної інфраструктури.

Цілком очевидно, що регіональні відділення та представництва уряду будуть не лише активними впроваджувальниками державної соціально-економічної політики на місцях, забезпечуючи до того ж контроль за виконанням рішень, ухвалюваних урядом (чого зараз так не вистачає), але й налагоджуватимуть таку необхідну нині взаємодію з місцевими управлінськими та господарчими структурами.

Природно, все це потребує наділення регіональних відділень та представництв певними правами: встановлення пільг в оподаткуванні; регулювання, у певних межах, цін на продукцію та послуги; надання валютних ресурсів для імпортування окремих видів матеріалів, обладнання та сировини; зміни характеру виробництва — аж до припинення діяльності окремих підприємств і підрозділів.

Створення регіональних підрозділів та представництв уряду має під собою цілком законне підгрунтя. Так, стаття 6 Закону України «Про Президента» прямо передбачає, що Президент здійснює свої повноваження, спираючись на Кабінет міністрів, може створювати необхідні управлінські структури. Причому створення пропонованих структур ніякою мірою не ущемило б прав нині чинних органів місцевого самоврядування. А от «стикувати» державну політику з регіональною, здійснюваною місцевими органами влади, можна буде ефективно.

Володимир САВЦОВ, «Голос України»

Коментар

«НА РІВНІ РОЗМОВНОГО ПРОЦЕСУ»?

Два дні у мальовничій Пущі-Озерній знову ділили Чорноморський флот. Укотре на порядку денному переговорів між делегаціями України та Росії стояли болючі проблеми «різання по живому» величезної структури, свого часу створеної «єдиним» і «неподільним» Радянським Союзом, який, хоч і наказав довго жити, спадщину по собі залишив тяжку. Був один флот, тепер їх — два. І хоча за списком кораблів, які відходять до кожної з держав, різночитань вже немає, залишаються такі питання, як визначення місць базування флотів і їхніх штабів (на думку глави російської делегації Ю.Дубініна, «саме тут собака закопаний»), поділу берегової інфраструктури, долі наземних частин ЧФ, поточного фінансування флоту тощо. Плюс дуже важлива проблема — вироблення політичних засад взаємного існування і порозуміння військово-морських сил України та Росії на Чорному морі.

Звичайно, кожна сторона має свою позицію. Вже понад два роки тривають переговори, а, в основному, зближень точок зору не спостерігалося. Не можна сказати, що Україна сидить склавши руки. Зокрема, за тиждень до згаданого туру переговорів з Києва до Москви пішли проекти дев'яти угод з різних аспектів «чорноморської» проблеми і Декларації про співробітництво наших держав у цій галузі, яка ляже для підписання на столи Президентів України та Росії. І що ж?

В Пущі-Озерній з'ясувалося, що російська сторона «не встигла» їх вивчити, тому робила це в ході переговорів (задля цього їх початок відклали на двадцять хвилин). І хоча російський варіант Декларації згодом з'явився, українській стороні теж довелося — звичайно, не з власної вини — його вивчати «на ходу». Штрих, але досить красномовний...

На цьому тлі будь-яке просування вперед слід вважати за поступ. Інакше кажучи, як заявив авторові цих рядків один з керівників нашої делегації, «якщо раніше Росія відкидала всі наші пропозиції, даруйте, в лоб, то тепер вона до них уже прислухається».

Чи успішним був «пуща-озерний» раунд? На думку глави української делегації, першого віце-прем'єр-міністра Є.Марчука, поступу досягнено в опрацюванні проекту Декларації, розв'язанні питань фінансування ЧФ, соціального захисту офіцерського й мічманського складу флоту.

Проте залишилися для подальшого розгляду ті ж проблеми, які й досі стояли на порядку денному. Чи відмовиться Росія від планів розташувати свої бази у Севастополі, Керчі, Феодосії, «милостиво» залишивши нам перспективу базування українських ВМС у Донузлаві? Який буде термін оренди відповідних структур російською стороною: на п'ять — сім років, як хоче Україна, чи за максимумом (99 років), як того прагне Москва? (За словами командувача ВМС України, віце-адмірала В.Безкоровайного, «ми розцінюємо таку пропозицію Росії як жарт»). Що буде з літаками, ракетами, артилерією ЧФ, розміщеними на суходолі — збройними силами іноземної держави? Адже вони, на відміну від історично об'єктивного, а отже зрозумілого, факту базування кораблів РФ на українській території, серйозних засад для своєї дислокації тут не мають. Зважмо й на те, що Україна проголосила свій позаблоковий статус, то що скаже з цього приводу наша законодавча влада?

На жаль, запитань багато більше, ніж відповідей. У Пущі-Озерній уточнили позиції, розв'язали певні політичні питання, але... Заступник міністра оборони України генерал-полковник І.Біжан залишав зал переговорів незадоволений: «Конкретних домовленостей немає. Я не вважаю, що вчора й сьогодні було зроблено якийсь крок уперед». Інакше кажучи — за дипломатичним лексиконом — розв'язання болючих проблем відбулося «на рівні розмовного процесу»...

Ми пам'ятаємо тебе, Хачатур

Ювілей

У Києві відбулися Абовянівські читання, організовані вірменською громадою з нагоди 185-річчя з дня народження письменника. Про видатного сина Айастану щирі проникливі слова сказали вірменознавці, письменники, актори, педагоги...

Про життєвий і творчий шлях Хачатура Абовяна вели розповідь головний редактор газети Київського вірменського товариства «Арагац» Женя Церунян і доцент Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка Людмила Задорожна, письменники Віктор Кочевський і Дмитро Білоус, тичинознавець Ірина Блюдо.

Лунали музика, вірші та уривки з творів Абовяна в оригіналі і в перекладах українських поетів. Виконавцями були й відомі митці, й найменші гості, ті кароокі й смагляволиці, яким продовжувати естафету пам'яті про свого великого земляка, знаного педагога й громадянина.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Вибори

А судді хто?

ВР України обрала членами вищої кваліфікаційної комісії суддів України народного депутата Юрія Шереніна і заступника декана юрфаку Київського держуніверситету Віктора Прокудіна. Членом кваліфікаційної комісії суддів військових судів обрано народного депутата Олега Матковського, членами кваліфікаційної комісії суддів арбітражних судів — народного депутата Віктора Кочергу і завкафедрою цивільного права юрфаку КДУ Наталію Кузнецову.

Борги наші

Взяти й забути. Так не виходить же...

За даними Кабінету міністрів України, заборгованість країни за природний газ становить 2,5 млрд. доларів США. З них півтора мільярда — Росії, один мільярд — Туркменистану.

Злочин

Що наше життя?..

13 грудня о першій годині ночі в Севастополі у громадському туалеті був знайдений з різаною раною шиї і відрізаним пальцем руки військовослужбовець штабу ЧФ Росії капітан 2-го рангу Горячев. У результаті проведення оперативно-пошукових заходів працівники української міліції затримали матроса строкової служби ВМС Росії К. і раніше судимого місцевого мешканця С. Як з'ясувалося, під час сварки, що виникла після спільного з убитим розпиття алкогольних напоїв, К. і С. побили Горячева, завели до туалету, відрізали пальця з обручкою, а потім убили. Слідство триває.

Опитування

Живемо ж ми, гей!

Рівень життя запоріжців катастрофічно знижується. Про це свідчить вибіркове опитування родин у третьому кварталі. Трудові доходи родин становлять 72% у загальному обсязі доходів. Порівняно з другим кварталом їх частка зменшилась на 4%. Більша частина грошей (42%) опитаних родин іде на харчування. Через дороднечу запоріжці змушені купувати продуктів дедалі менше. Зокрема, у третьому кварталі придбання хліба й хлібобулочних виробів зменшилося на 6%, м'яса і м'ясопродуктів — на 10%, молока і молокопродуктів — на 12%, риби — на 13%, яєць — на 24%. Внаслідок цього середньодобова калорійність спожитих продуктів харчування зменшилась порівняно з другим кварталом на 7%. Витрати на купівлю непродовольчих товарів становили 27,4% сімейного бюджету. Найбільше грошей доводилось витрачати на купівлю одягу й білизни (20,7%), взуття (17,9%), трикотажних виробів (8,5%). Витрати на оплату особистих і виробничих послуг становили в загальному обсязі витрат родин у третьому кварталі 12,1%. Це на 45% більше, ніж у другому кварталі.

Нововведення

Не підмастиш — не...

Вершкове масло у Тернополі відпускають за списками: 400 г на кожного на місяць. Це викликане тим, що зовсім недавно воно було в кілька разів дешевшим, ніж в інших областях. За тиждень-другий «гості» вимели там усі запаси масла. Тепер доводиться постити. Та й олія далеко не кожному по кишені — на ринку літр коштує 100 тис. крб.

Іприда-Подія.

Пригода

Автобус зірвався в річку...

Автобус «ЛАЗ» здійснював рейс з райцентру Козятин, що на Вінниччині, до села Тернівка. На невеличкому узвозі біля села Медведівка машину раптом «повело» і вона через ожеледицю стала некерованою. Автобус, де перебувало 50 пасажирів, зламавши перила мосту, полетів униз з триметрової висоти. На превеликий жаль, не обійшлось без жертв: двоє людей загинуло, один отримав важке поранення.

Віктор СКРИПНИК.

Курйоз

Горілка для ... похоронного бюро

На Волинській митниці затримано транспорт, в якому було 100 тонн горілчаних виробів. Вантаж їхав із Німеччини в Харків на фірму «ТОО-Лтд». При перевірці з'ясувалося, що такої фірми не існує. Під час огляду ще однієї машини з горілкою, яка прямувала в Україну, митники виявили, що спиртне чекають ...у похоронному бюро.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Сергій ДАНИЛЕНКО, «Голос України»

... А кохані залишаються

Такого стрімкого злету — телемагнат Сільвіо Берлусконі зайняв прем'єрміністерське крісло, а його партія «Вперед, Італія!» стала парламентською більшістю — за свідченням оглядачів, західна демократія ще не знала. Лічені місяці знадобилися цій людині для того, щоб його політична зірка яскраво засяяла на італійському державному небосхилі.

Проте як у природі, так і в політиці світила мають здатність сходити й заходити. Отож, стверджують місцеві астрологи, зірка глави італійського уряду досягла апогею і невдовзі згасне. На С.Берлусконі очікують тяжкі часи: подальший спад популярності, навіть серед його виборців, суперечки з профспілками й парламентською опозицією.

Хоча не треба бути астрологом — досить лише уважно стежити за міжнародними новинами, щоб зробити такі висновки. Нещодавно світові інформаційні агентства повідомили про багатомільйонні страйки в Італії, спричинені політикою кабінету Берлусконі. Його авторитет почав різко падати після того, як уряд удався до непопулярних і болючих заходів, спрямованих на скорочення дефіциту державного бюджету й оздоровлення фінансової системи країни.

Однак якщо з часом С.Берлусконі й залишить пост глави уряду, життя його (у плані фінансовому, а не політичному) гіршим не стане. Сьогодні особистий прибуток «телевізійного короля», задекларований ним власноручно, становить більш як 14 мільйонів доларів. Це не враховуючи прибутки його фінансово-промислової імперії «Фінінвест» і ще 19 різних компаній, серед яких всесвітньо відомий футбольний клуб «Мілан». Але якщо наш герой раптом втратить і це, то залишиться любляча дружина Вероніка. До речі, про доходи і власність її, а також його п'яти дітей у декларації нічого не сказано.

Фото із журналу «Шпігель».

ЧАРІВНА ТАНСУ ТА ЇЇ СУКНІ

Злі язики стверджують, що чорна заздрість до Тансу Чиллер — першої жінки прем'єр-міністра Туреччини — зародилася в політичної опозиції відразу після сесії Ради НАТО, що відбулася в Стамбулі. Тансу разом зі своїм чоловіком Озером Чиллером вирішила «піти в народ», відвідавши на березі Босфору турецький ресторанчик, де готують відомий суп з баранячих нутрощів. Десятки журналістів, що очікували прем'єра біля виходу, зазняли на плівку подружню пару.

З газетних сторінок постала в шикарній до п'ят строгій чорній сукні із золотою облямівкою на рукавах, з модним розрізом, що переходить у золочені гудзики, та іншими деталями, що збудили не лише цікавість, а й запитання: скільки ж коштує прем'єр-міністерське вбрання? Виявилося, як пише стамбульська газета «Мілліє́т», — три тисячі доларів.

Не змусила чекати на себе й реакція. Депутат від основної опозиційної Партії вітчизни Мехмет Севен вніс до порядку денного парламенту питання з приводу «нескромної поведінки» глави уряду. У своїй записці на ім'я голови парламенту він написав: «З одного боку, ви видаєте директиви про потребу суворого заощадження коштів у зв'язку з наявними в країні труднощами, а з іншого — витрачаєте величезні гроші на шати. Хіба що, ви граєте з почуттями вашого народу? Чи не суперечить ваша поведінка вашим ідеям?»

Хоч би яка смішна була ця риторика, а справа почала набувати досить серйозного характеру. Як пише «Мілліє́т», сукню Т. Чиллер виставлено напоказ у вищому законодавчому органі Туреччини, і всі чекають на відповідь, чи мала право вона її носити.

Минув лише тиждень, і в країні вибухнув ще один скандал навколо Т. Чиллер. Тільки більшої сили та дещо делікатнішого гатунку. Цього разу він, як вважають турецькі журналісти, криє в собі негативні наслідки для першої леді. У кожному разі зараз нову тему, пов'язану з прем'єром напряму, обговорюють у Туреччині майже на кожному розі. Винуватцями великого галасу, що зчинився навколо прем'єра, знову стали журналісти. Все та ж «Мілліє́т» — найбільша та найавторитетніша в країні газета — виступила з сенсаційною публікацією. Спираючись на проведене власними силами розслідування, вона документально підтвердила, що Т. Чиллер нажила собі, будучи два роки тому держміністром в уряді Сулеймана Деміреля, вельми кругленьку суму в 7 мільйонів доларів.

Факти, наведені «Мілліє́т», промовляють про те, що 30 років тому, від'їхавши на навчання до США, Тансу мала в гаманці лише 200 доларів і в кращому разі могла дозволити собі одну пляшечку кока-коли. А тепер спроможна цілком спокійно купити цілий завод з виробництва цього напою. «Мілліє́т» помістила також фотознімки та довгий список з переліком готелів, вілл та магазинів, що належать пані Чиллер у США.

Коли публіка зачитує популярну газету до дірок часто-густо з пустої цікавості, то політичні опоненти висунули до Т. Чиллер рахунок, вимагаючи її відставки з поста глави уряду у зв'язку з прихованням своїх надмір високих доходів від багатьох бідних людей в умовах програми посуворішання заходів в економіці, що її запропонувала виконувати цього року співвітчизникам глава уряду. Як передбачають турецькі журналісти, Т. Чиллер доведеться давати непрості роз'яснення розгніваним туркам і, вірогідно, офіційно декларувати всю свою нерухомість за кордоном. Інакше можуть навіть поставити питання про довіру до прем'єр-міністра.

А поки що одна за одною в стамбульській пресі з'являються гострі карикатури на прем'єра. То її зображено як птаху в золотій клітці, дно якої — карта Туреччини, а птаха сумно дивиться на іншу карту — США. То вона йде навстріч робітникові, а той їй кричить «гоу хоум» — мовляв, йди додому, себто за океан.

Від невсипущого ока газетярів важко сховатися в Туреччині, чию демократію іноді беруть під сумнів у Європі. А от хто ж має рацію — виконавча чи «четверта» влада — покаже, як завжди, час.

Олексій БРОВЧЕНКОВ.

Хочете — вірте...

8 заповідей д-ра Ранганатхана

Людина здатна знизити до мінімуму ризик виникнення у неї ракового захворювання. Для цього потрібно насамперед позбутися шкідливих звичок і дотримуватися деяких інших запобіжних заходів. Так вважає відомий індійський дослідник д-р Ананді Ранганатхан.

Грунтуючись на багаторічних дослідженнях і спостереженнях, д-р Ранганатхан розробив «8 протиракових заповідей», котрих рекомендує дотримуватися в повсякденному житті. Перша з них — не палити, друга — споживати алкоголь у помірній кількості. Слід уникати жирної й смаженої їжі та включати до щоденного меню максимум свіжих овочів і фруктів. Не слід без великої потреби проходити рентгенологічне обстеження. Ризикують любителі засмагати до чорноти. Відомих запобіжних заходів слід дотримуватися зайнятим на шкідливих виробництвах. І остання настанова — жінкам: не користуйтеся довго протизаплідними таблетками, шукайте інші засоби запобігання небажаної вагітності.

Лисина: на жаль, це назавжди!

Сумною звісткою для мільйонів лисих італійців пролунали висновки фахівців інституту дерматології Пармського університету, які тривалий час детально вивчали методи десятків медичних центрів в Італії, що спеціалізуються на відновленні зростання волосся. Чудес не буває, кажуть учені, а ті, хто розраховує мати за кілька тижнів рясну чуприну на лисій, як більярдна куля, голові, — наївні люди.

Нині в Італії діють принаймні сімдесят центрів з відновлення волосся, чиї методи інакше як шахрайськими назвати не можна. Наприклад, «чудодійний бальзам» одного з таких медичних центрів, що «впливає на шкіряний покрив голови і сприяє зростанню волосся», під час перевірки виявився... настоянкою червоного перцю на дистильованій воді. Єдина позитивна якість цього препарату в тому, що його можна безбоязно використовувати як гостру приправу.

«Кози — адже вони живі»

Дорого коштувала спроба нашкодити сусідові 58-річному селянину Чанге Капеті з села Соконтуе на півночі Замбії. Посварившись з односельцем, Капета вибрав чотирьох кіз, які належали сусідові, і зарізав їх.

Вирок місцевого суду зловмисникові — 12 місяців ув'язнення суворого режиму. Підставою для суворого покарання стала стаття Кримінального кодексу Замбії, що передбачає відповідальність за жорстоке поводження з тваринами. Саме на такому формулюванні вчинку Капети від самого початку наполягав потерпілий. «Козячого м'яса мені не шкода, шкода кіз. Такі тямущі вони у мене були, що мій сусіда постійно дивувався», — заявив він на суді.

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

ДЕ ПЕРЕХОВУЄТЬСЯ НІМФА?

І знову про красу. Хоч, здається, про неї сказано так багато, що й саме поняття перетворилося на чарівну німфу, про яку мрієш — отак сісти поруч за одним столом, поговорити про життя-буття, запитати: як-то воно вдається завжди бути чарівною. Та, на жаль, не складалося. Але ж нестерпно хочеться стати вродливою, зайти дорогою до кав'ярні, «дихаючи парфумами і туманами», вмоститися біля якогось вікна, щоб початківець-поет оспівав тебе — прекрасну незнайомку, — і разом з його віршами увійти до історії. Мрії-мрії, де ж ваша совість?

І ось, коли ці сумні думки почали відбирати сон, сталося чудо. Я опинилася у Парижі, де за всіма уявленнями і мусить мешкати німфа чарівності. Але точної її адреси не було. Тому, поклавшись на випадок, вирішила шукати просто на вулицях міста.

Здивуванню меж не було. Як з'ясувалося, стереотип чарівності, який ми звикли пов'язувати з французькою модою, абсолютно не збігається з уявленням самих парижанок. Тобто вродливі жінки, звичайно, є і у Франції, але є і два різних «еталони» (коли так можна сказати) краси. Той, що пропагується у журналах і салонах мод кутюр, — звичний і зрозумілий нам. До нього прагнуть усі жінки світу і, придбавши щось дуже подібне до побаченого на показах моди, пишаються: так ходять у Парижі. А в Парижі... вдягаються інакше.

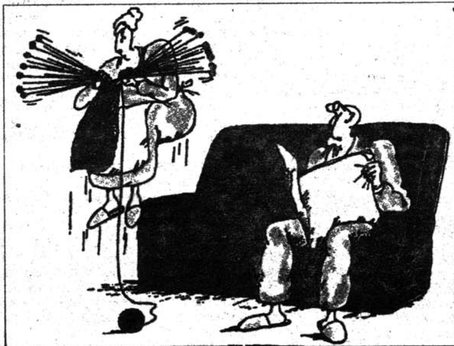

Так званий стиль «сажотруса» своєрідний тим, що здалеку й не зрозумієш, хто перед тобою: підліток, доросла жінка чи може й... молодик. Бо на голові — шапочка у вигляді маленького «котелочка», пальто, подібне до міщанського одягу часів першої світової війни, чоботи на великих підборах, зашнуровані по самі коліна — і все чорного кольору без будь-яких вкраплень інших барв. Навіть на обличчях не побачиш ані рожевих рум'ян, ані коричневих тіней, — одне слово, жодної косметики (від хороших кремів, лосьйонів, парфумів парижанки все ще не відмовились).

Що це? Протест проти того, що класичну французьку моду побачиш по всьому світу, прагнення до національної самобутності чи, може, мода Франції переживає те саме, що століття тому її ж література: перехід від класики до модернізму? У будь-якому разі французькі модельєри працюють сьогодні переважно не на пересічних француженок, хоча й не дуже тим переймаються. Знаменитий Ів Сен Лоран, наприклад, відверто заявляє, що його моделі — це передусім мистецтво, і тому природно, що побачити їх можна або на манекенницях під час свят моди, або на елітних прийомах, коли збирається цвіт нації. А на вуличну моду кутюр'є завжди практично не справляли впливу.

Але буде несправедливо, якщо сказати, що вулична французька мода — незаймана дівчина, що ніколи не знала ані англійських, ані, наприклад, німецьких напрямів у моді. Дедалі частіше на француженках можна побачити популярні сьогодні в Європі грубі светри, сплетені з домотканої вовни, сорочки з грубого під домашнє полотна, блузи в індійському стилі. Хоча навіть в чужоземні запозичення їм вдається внести свій шарм — від чорного кольору француженки вперто не воліють відмовлятися.

Одне слово, зустрітися з німфою так і не вдалося. Чи то не впізнала її у натовпі, чи то не там шукала? Бо насправді ця німфа живе у кожній жінці. Просто, шановні чоловіки, пильніше придивляйтеся!

Продиктовано в номер

ЖНИВА НА ПОЛІ ЧУДЕС ТРИВАЮТЬ

Сумнозвісні «трастові» події вийшли, очевидно, на якісно новий рівень — в Києві створена, а 13 грудня отримала свідоцтво про реєстрацію громадська організація «Інвестор», яка має на меті об'єднати численних жертв трастових компаній. Відбулася спільна прес-конференція керівництва новоствореної організації та члена Президії Верховної Ради України, голови постійної Комісії з питань соціальної політики та праці Юрія Буздугана.

За даними «Інвестора», лише в столиці постраждали від надмірної довірливості біля ста тисяч громадян. Вони «закопали» грошей на вражаючу суму 200 млн. доларів. Долари поглинули 24 прикриті тепер компанії.

Згадавши незлим тихим словом «нечистих на руку людей», керівники «Інвестора» наголосили, що головним винуватцем своїх бід вважають все ж державу. «Створивши ці трасти та зареєструвавши їх, самоусунулися від контролю за ними і Національний банк, і Міністерство фінансів, і податкова інспекція», — сказав член правління «Інвестора» Євген Победоносцев. А в листі до Президента Леоніда Кучми ошукані вкладники розглядають ситуацію таким чином: «Компанії виплачували вкладникам дивіденди, але наприкінці літа на них обрушився шквал перевірок з боку органів правопорядку. Трасти припинили діяльність, активи, готівка, документи, інша власність були заарештовані. При вилученні цих цінностей порушувалися кримінально-процесуальні норми, що призвело до подальшого розграбування. Хто стояв за цією акцією і до чиєї кишені зникли значні цінності — ніхто не знає. Люди вважають, що їх пограбувала сама держава — таким чином експропріюючи їхні гроші...»

Люди метушаться. Єдиними, хто простягнув їм руку допомоги, стала поки що комісія Юрія Буздугана. «Ситуація нагадує події, що відбувалися в США 100—110 років тому, — сказав він. — Практично неврегульовані законодавчі моменти, пов'язані із захистом прав інвесторів, об'єктивна відсутність для того захисту гарантій спричиняє, як на мене, необхідність створення широкого громадського руху для виправлення становища». Юрій Буздуган привітав створення «Інвестора» і пообіцяв усіляку підтримку і співпрацю.

І все ж, коли було заявлено, що головна мета організації — повернення грошей вкладникам, присутні саркастично посміхнулися. Сарказм, очевидно, доречний — тим більше, що конкретного механізму такої неординарної операції не бачать, здається, і самі керівники «Інвестора». Ось як, за словами Євгена Победоносцева та ще одного члена правління Володимира Капустовича вони мають намір діяти:

— Ми будемо просити допомоги постійної комісії, будемо пропонувати свої проекти законів, що визначають діяльність трастових та інвестиційних компаній, вимагати від держави взяти участь в роботі з повернення вкладів. Одним із шляхів такого повернення бачимо створення при організації благодійних та комерційних фондів, які кошти від своєї діяльності відраховуватимуть потерпілим...

Програма досить непереконлива. Ще менше оптимізму додає громіздка структура «Інвестора»: загальні збори, наглядова рада, правління, виробничий відділ, комерційний, інформативно-аналітичний відділ тощо, і функціонувати все це буде на «пожертви від зацікавлених осіб, членські внески, залишки від трастів».

Поки що заяви на вступ до організації подали 3128 киян. До речі, соціальний зріз ошуканих, за дослідженнями «Інвестора», такий: 5% — малозабезпечені сім'ї, 15% — пенсіонери, 20% — інваліди, учасники воєн, 60% — більш забезпечені люди.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

ІНВЕСТОВАНИЙ... РУШНИК

Цапове «благословення»

Колись готель «Ужгород» слугував своєрідною візитною карткою обласного центру. Зупинятись тут було престижно. Полюбляли заглядати до його затишного ресторану й місцеві. Та з часом заклад почав занепадати. А 1990 року й зовсім захирів: зачинив двері ресторан, упав до мінімуму сервіс, поважні клієнти шукали притулку в інших готелях. Тодішнє керівництво, аби зняти з себе зайвий клопіт, оперативно вивело «Ужгород» з обласної комунальної власності й передало його місту.

Стратегічний хід становища не врятував. І тоді в мудрих головах визріла ідея: залучити до відновлення колишньої слави готелю іноземних інвесторів. Розпочалися інтенсивні пошуки потенційних партнерів. Зрештою, такий знайшовся: власник празької пекарні «У Вондру», який уже мав свій бізнес в Україні. Щоправда, трохи незвичний був гібрид — поєднання державної власності, з одного боку, і приватної — з іншого. Але поекспериментувати можна. І на світ з'являється розпорядження представника Президента в області: як виняток створити на базі готелю українсько-чеську спільну фірму «Ужгород» у формі товариства з обмеженою відповідальністю. Об'єкт оцінили у 800 тисяч доларів, і саме з цією сумою наша сторона увійшла до статутного фонду. Рівно стільки мав інвестувати чеський підприємець.

Згідно з чинним законодавством, іноземний партнер 30 відсотків своєї частки зобов'язаний був внести одразу, а решту — протягом року. Лише за такої умови дозволяється реєстрація фірми. Але ми забули, що співвласником з українського боку виступав не хто інший, як міський Фонд комунального майна в особі тодішнього його керівника, нині першого заступника голови міськради з виконавчої роботи Степана Сембера. Як то кажуть, і цапу зрозуміло, що фірму «благословили» без належних формальностей. Навіть від сплати за реєстрацію звільнили.

За такого протекторату мали б чекати, що чеський партнер прагнутиме сумлінно відробляти «аванс» і почне ритмічно завозити до Ужгорода сучасне готельне обладнання, технології чи щось таке, що можна сприйняти за інвестиції чи серйозний внесок до статутного фонду. Замість «ноу-хау» та обладнання під нього до обласного центру почали прибувати вантажівки з.., керамікою, штучними квітами, паперовими рушниками та туалетним папером, килимами, простим столовим посудом тощо.

Ремамент для високопоставлених...

Отут до моєї незаінвестованої голови вкралася крамольна думка: невже все це не можна придбати на вітчизняному ринку, а потрібно запозичати з-за кордону? Та ще й у вигляді інвестицій? Коли ж глянув на ціни, за якими постачали вищезазначений товар, голова справді запаморочилася. Так, 1 кг штучних квітів коштував 54 (!) долари, 1 кг дезодоранту для приміщень (цікаво, як його зважили?) — 12 доларів, 1 паперовий рушник — 2,54 долара, а туалетний папір — розумом не осягнути — 17 доларів за кілограм. (Для порівняння: в той час у наших магазинах можна було вільно купити кілограм туалетного паперу за 25 тисяч карбованців).

Знайомлячись з цим асортиментом, так і кортіло дізнатися: чиї це, даруйте, високопоставлені сідниці хотіли обслуговувати власники СП таким дорогим ремамантом? А ще — як вельмишановні митники пропустили в державу товар за явно захмарними цінами і не призначили хоча б відповідної цінової експертизи, як це належить робити у таких випадках? На останнє, здається, можливі пояснення. Так, до моїх рук потрапив касовий ордер, у якому чорним по білому було написано, що СП відпустило працівнику митниці С. чавунну ванну аж за... 25 купонів. От коли б і до мене така «повага». Певна річ, митника С. у штатному розписі я не знайшов. Можливо, хтось просто позбиткувався із захисників кордону?

Користуючись з нагоди, вирішив подивитись до митних декларацій: під якою саме кодифікацією везе чеський партнер до Ужгорода свій товар? Здебільшого було проставлено преференцію 14/029, яка передбачає повне або часткове звільнення від мита, тобто товар надходить у вигляді інвестування у статутний фонд. Щоправда, згідно з тими самими деклараціями митники класифікують його як «імпорт майна», а власник дописує: «з обов'язковим вивезенням через рік». Хоча відповідно до вимог такі декларації мали б переписуватися із правильно вказаними преференціями. Бо спробуй-но розберись, якими користуватись?

І тут у моїй голові рояться нові запитання: яким це чином українська сторона СП зараховує чеському бізнесменові такі дорогі поставки до статутного фонду, якщо через рік він зобов'язується вивезти їх назад? Хоча невідомо й те, як повезе до рідної Праги використаний туалетний папір, дезодорант, інший вбиральницький ремамент або, скажімо, 75 кілограмів поставленої «як майно» фарби? Чи, може, все це доведеться ще й відшкодувати у наведених вище цінах?

Перше запитання переадресовано головному українському співвласнику Степану Сембeру.

— А цими проблемами займається виконавчий директор Іван Демко, — незворушно парирує Степан Васильович.

Хоч як старався зустрітися з Іваном Юрійовичем, зробити це не зміг: то його нема, то він на лікарняному, то кудись терміново виїхав. Спробував дати номер свого телефону друзям Івана Юрійовича — бодай через слухавку поспілкуватись. Давінка не дочекався. Тому вимушений судити про директора лише за його ділами.

Ангели-хранителі

Перше, що зробив Іван Юрійович на своєму відповідальному посту, — оточив вірними людьми, переважно близькими родичами. За особистого водія був син, дружина працювала касиром, одна сестра завідувала кадрами, друга — черговими на поверхах, невістка відповідала за білизну, брат шоферував на еспевській вантажівці. Чим не ангели-хранителі, які недремно пильнували за всім, що діється всередині й довкіл СП?

А рух був досить інтенсивний. Не дбаючи про ремонт готелю та ресторану (звісно, з «туалетного» ремаменту його не зробиш), Іван Юрійович під надійним «дахом» СП узявся інтенсивно «прокручувати» різні комерційні операції. Найпопулярнішою серед них було завезення (гадаю, не без допомоги партнера) чеської горілки «Ємна» та пива і перепродаж їх до Росії. Благо, на території готелю відкрили митний ліцензійний склад. Що через нього тільки не проходило! Навіть мінеральна вода з далекої Італії (начебто її бракує на Закарпатті). На валютний рахунок СП почали надходити солідні кошти. Але йшли вони аж ніяк не на будівництво готелю чи закупівлю необхідного обладнання. А, скажімо, на придбання для директора службового «Опеля» чи фіктивні відрядження працівників СП та справжні — керівництва і співвласників.

Зримих результатів «винятковий» експеримент за такого підходу, зрозуміло, не давав. Окремі члени колективу намагались «просвітити» директора. Але одразу опинялись на вулиці. Наприклад, за останніх два роки тут змінилось 6 (!) бухгалтерів. Остання в цьому списку Любов Лізак якось зауважила чеському виконавчому директорові Ондріху Шубрту:

— Коли ж ремонт будемо завершувати, скільки можна тягнути?

— А мені СП потрібне як пільгова перевалка для дальшого транспортування товару, а не для ремонту, — був відвертим підприємець.

Очевидці стверджують: на автофургони з Чехії вже чекали на території готелю потужні «КамАЗи» з сусіднього регіону, і товар часто перевантажували на них, минаючи навіть митний склад, що суворо заборонено. Хто ж осмілився ткнути носа, куди не слід, опинявся за ворітьми. Як і Любов Володимирівна. Готельна династія Демка добре пильнувала за цим. Не спав і директор. Він навіть придбав за 70 мільйонів (тоді це ще були неабиякі гроші) спеціальну камеру та монітор, аби за їх допомогою бачити, хто хоче зайти до його кабінету. (Може, саме з цієї причини не потрапив сюди і я?) Зате дрімали контролюючі органи.

У семи няньок...

А, власне, хто має пильнувати за тим, як здійснюються угоди стосовно іноземних інвестицій? У чинному законодавстві це чітко не обумовлено, зокрема на регіональному рівні. Обізнані люди підказали: «Загляньте до податкової інспекції».

Подався до обласної.

— Ми здійснюємо лише загальний нагляд, а конкретними суб'єктами займаються підрозділи на місцях, — пояснили.

У міській інспекції без офіційного письмового запиту зі мною не хотіли навіть розмовляти. Мало що прояснилось і після редакційного звертання.

Спробував знайти якісь сліди діяльності СП у тоді ще існуючому відділі зовнішньоекономічних зв'язків обласного фінансового управління, де також зберігалась відповідна контрольна картка підприємства. Але в ній було пусто.

Так само жодних слідів не знайшов у ідентичному управлінні обласної адміністрації (тепер ці підрозділи об'єднано). Його новопризначений начальник Отто Ковчар пояснив:

— У цій сфері на нас не покладено жодних оперативних функцій, відповідну перевірку надходження передбачених інвестицій здійснюємо, як правило, через рік. Коли виявляємо порушення — штрафуємо і зупиняємо діяльність.

Не розвіяли хмар над махінаціями СП і у відділі податкових розслідувань УМВС по Закарпатській області. Що вже тоді мовити про прокуратуру та інші органи, в яких і власних специфічних справ вистачає. Водночас скрізь були одностайні: в першу чергу мали загальмувати, вибачайте, таке «інвестування» українські співвласники, себто міський Фонд комунального майна, в якого, до речі, є й свої контролюючі підрозділи. А якщо він у цьому незаінтересований? Тоді все, як у нашому прикладі, дається на відкуп керівництву СП. А воно, як правило, напихає власні кишені, інвестор свою частку повезе назад (і нічого йому не вдієш), а «няньки», схаменувшись через рік, накладуть штрафні санкції на... фірму. Неважко здогадатись, що на той час директор давно накиває п'ятами. А фірма? Вона ж не своя — витримає. Розраховувативсь-бо будуть з державного, а не власного гаманця. А це, як кажуть в Одесі, дві великі різниці.

Закарпатська область.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

ЛЮБОВ І СМЕРТЬ В ІНТЕР'ЄРІ РИНКУ

ПАЛАЦ Потоцьких — ошатна, велична споруда в центрі Львова — протягом ста років мав багатьох господарів. Найперший — граф Юзеф Потоцький. Нині це Палац урочистих подій, в якому газдує Марія Бабій — завідувачка міського відділу реєстрації актів громадянського стану. Престижність газдування адекватна проблемам і клопотам, що лягають на плечі пані Марії та її колег, бо зберегти графську розкіш пам'ятки архітектури за відсутності графа-спонсора далебі непросто. В один мільярд карбованців обійшлися лише початкові реставраційні роботи. А тому, коли величезний весільний гурт — чоловік сто входить (а нерідко ввалюється напідпитку) до зали, господиня палацу з тривогою озирає стіни і паркет. Утім, ані молодятам, ані їхнім родичам діла до цього немає: вони заплатили, вони замовили музику...

Донедавна не могла збагнути однієї економічної загадки: життя дедалі дорожчає, а весільні кортежі, що очікують своєї черги біля палацу, — усе пишніші та гучніші. А про сукні наречених годі й говорити. В епоху дешевої ковбаси можна було відгуляти весілля за одну таку сукню. Пані Марія почасти допомогла розгадати загадку: багатьом молодятам допомагає ринок весільних послуг, який забезпечує на певних засадах гармонію дорогої «доларової» весільної сукні та українського рушничка. Хочеш порозкошувати в новісінькій сукні — плати 35 відсотків від її вартості за прокат і розкошуй. За домовленістю з обрядовою службою, що функціонує на спецкошти, можна пошити весільну сукню на замовлення і одразу ж після весілля віддати її. Не матимеш тоді клопоту з купівлею-продажем, комісійним магазином тощо. Чоловічий костюм також можна взяти напрокат. О, якби можна було взяти «напрокат» ще й прихильність Богині кохання!

Втім, на Божу ласку молодята все ж розраховують. Більшість їх, принаймні з українських родин, бере ще й церковний шлюб. Однак, з жалем констатувала пані Марія, і церковний обряд для декого стає чимось на взірець прокатної весільної сукні: він і вона починають вчити молитви перед шлюбом.

Молодят при вході зустрічають троїсті музики, шлюбний церемоніал супроводжує хор. А біля воріт палацу ще й бродячий музикант «пригрівся». Місце вигідне, хлібне.

Навіть в епоху дорогої ковбаси на весіллях у Львові не прийнято економити. Кохання коханням, родичання родичанням, а весілля, попри шалену дорожнечу «процедури», нерідко гуляють нарізно: спочатку в молодої, а через тиждень — в молодого. Нещодавно я довго допитувалась у приятельки, яка видала заміж єдину доньку: хіба свати, інтелігентні люди, не могли домовитися про одне весілля? А приятелька побідкалася, що довелося віддати всі збереження на гостину, аби не виглядати «дідами» в очах значно багатших сватів. Ще один знайомий, який одружував сина, познайомився зі свахою за два дні до весілля: сердешна удова, що отримує мінімальну зарплату, ніяк не могла дати свій внесок, а тому соромилася, хоча від неї ніхто й не вимагав того внеску. Однак гонор є гонор, і моральна ущемленість далася взнаки: з боку молодої гостей було уп'ятеро менше...

Ніяк не вдавалося мені поговорити з пані Марією на вічні теми високим штилем: кожне моє запитання несамохіть завершувалося прейскурантом, а записник виповнювався астрономічними цифрами, від яких тривожно стискалося серце (моя шестирічна донька уже цікавиться, хто купить їй весільну сукню, «як у принцеси», — мама чи нареченний?) А за часів не таких уже й давніх можна було справити весілля — дешево й весело — навіть у студентському гуртожитку. Та невже ж ритуальний блиск — понад усе? А древні казали: все перемагає любов.

А таки перемагає! Іноді не те що розрахунок, а навіть здоровий глузд відступає на другий план. Був випадок, коли хлопець одружився з епілептичкою, знаючи про хворобу нареченої, Закон не забороняє, вмовляння не допомогли.

Реєстрація дитини відбувається здебільше без урочистостей; «звізлини» у Львові — не в пошані, дітей хрестять у церкві. І раніше це робилося, але потай. А хто не зробив цього вчасно, — надолужує згаяне. Буває, батьків хрестять разом із їхніми новонародженими. Або ж таке: подружжя на десятому-п'ятнадцятому році спільного життя бере церковний шлюб. Уже з глибоких внутрішніх переконань, а не заради ритуалу.

Поки ми розмовляли про прекрасне, пані Марія раз у раз підписувала... свідоцтва про смерть. Оформляють їх у похоронному бюро, яке за рівнем убогості і непристосованості обернено пропорційне розкоші палацу, а ставлять печатку тут. Нарікань на такий сумнівний сервіс чимало, але на то нема ради: до похоронного бюро почали навідуватися рекетири, які вимагали порожні бланки з печатками для своїх цілей. Неважко здогадатися, яких саме: очевидно, треба було «поховати» когось...

А взагалі смерть і проводи в останню путь коштують значно дорожче, аніж весільний церемоніал, — труну напрокат не візьмеш. Мораль: краще жити, кохати, одружуватися, аніж хворіти, вмирати і своєю смертю заганяти родичів у боргову прірву.

За рівнем неминучих витрат, без яких годі обійтися, смерть можна порівняти... з народженням дитини.

Інформація для роздумів: в одній із львівських лікарень молоді мами жваво торгують материнським молоком — спускають його через вікно в пляшечках на шнурочку. Лікарі беруться за голови, а матусі заробляють «зелененькі». Буває, пляшечка розбивається, і еліксир здоров'я попід вікнами злизують бездомні коти.

Ринок?!

Володимир ПАВЛЕНКО, журналіст

Муніципальне телебачення у Києві?

Телекомпанія «ТЕТ» готова налагодити його. Без витрат з бюджету

Відійшли у минуле часи, коли тоталітарна система жорстко дозувала телемовлення виключно державним телебаченням по вкрай обмеженій кількості каналів. Зараз все частіше і переконливіше заявляють про себе приватні телекомпанії.

У Києві однією з найпомітніших є «ТЕТ», створена у грудні 1991 року, — саме тоді, коли було проголошено незалежність України. Засновниками «ТЕТу» були науково-виробниче об'єднання «ЕНТЕР» (Київ) та миколаївська телекомпанія «ТОНІС». Але життя практично залишило одного засновника — «ЕНТЕР», бо «ТОНІС» не брала участі ані у фінансуванні, ані у творчій роботі «ТЕТу».

Про набутки «ТЕТу», його проблеми та амбіції розповідають генеральний директор компанії Аркадій ЖАРОВСЬКИЙ та директор-менеджер Костянтин ШАМІН.

Аркадій ЖАРОВСЬКИЙ: Ми зосереджуємо свою творчість на створенні телевізійних програм та реклами власними зусиллями. Правда, цим не обмежуємося і обмінюємося програмами з іншими телекомпаніями України. Найприскіпливішого глядача має задовольнити й така сфера нашої діяльності, як пошук, відновлення та показ перлин українського кінематографа, а також кращих зразків світового кіно.

Костянтин ШАМІН: До речі, звернення «ТЕТу» до кращих українських фільмів є гідною відповіддю тим опонентам, які, наголошуючи на російськомовності більшості наших програм, звинувачують компанію у відсутності патріотизму. Недавно ми ввели до вечірнього випуску огляд української преси, що теж схвально зустріли глядачі.

Аркадій ЖАРОВСЬКИЙ: Ще однією відповіддю є показники популярності «ТЕТу». Численні соціологічні опитування засвідчують високий рейтинг нашої компанії. Програми «ТЕТу» дивляться понад 5 мільйонів глядачів Києва та Київської області, частин Житомирської, Чернігівської та Черкаської областей. Приємно, що маємо численну глядацьку пошту, і багато наших програм зародилося і з'явилося за пропозиціями глядачів.

Костянтин ШАМІН: Так народилися музичні програми «35 хвилин джазу», «Пост», «Музика у стилі КІН», «Гучномовець». Всі вони мають свою, переважно молодіжну аудиторію. Розуміючи, що зараз через стрімке подорожчання квитків на концерти популярних артистів далеко не кожний може дозволити собі таку розкіш, ми зазняли на відеоплівку виступи естрадних зірок Лайми Вайкуле, групи «Браво», Бориса Гребенщикова, барда Сергія Нікітіна і показали ці концерти по «ТЕТу».

Аркадій ЖАРОВСЬКИЙ: Костянтине, я хотів би повернутися до українського кінематографа. Зараз конче важливо, оскільки нині глядач в кінотеатрах кіно практично не бачить, розповідати про його сьогодення. Природно, перш за все — про кіностудію імені Олександра Довженка, яка переживає не кращі часи. Наша програма «Київкіно» великою мірою перекриває цю прогалину і, судячи з відгуків глядачів, завойовує популярність.

До речі, телекомпанія «ТЕТ» розташована зараз на студії імені Довженка. Тут нам виділено павільйони та спеціальні приміщення для теле- і кінозйомок на високому професійному рівні. Ми вкладаємо великі кошти у реконструкцію найбільшого, «щорсівського» павільйону кіностудії, але про нашу інвестиційну діяльність треба говорити окремо.

Костянтин ШАМІН: Не хотілося, щоби створилось враження, ніби «ТЕТ» віддає перевагу лише розважальним програмам. Розуміємо, що наш глядач трохи стомився від політики, але зовсім нехтувати пульс сьогодення не маємо права. Правильність цієї позиції підтверджує глядач.

Скажу хоча б про великий резонанс програми (до речі, єдиної на цю тему в Україні) для інвалідів та про інвалідів «Душа до душі» (з сурдоперекладом).

До наших здобутків можна віднести й цикл програм «Посольства в Україні представляють», у яких «ТЕТ» ознайомлює телеглядачів з культурними, і мистецькими традиціями країн, що мають дипломатичні стосунки з Україною. У цих передачах охоче беруть участь співробітники посольств, розташованих у Києві, надають нам свої відеоматеріали.

Не залишив байдужими телеглядачів і цикл телепрограм про ядерне роззброєння України, створений з участю та за підтримки Кабінету міністрів України, Міністерства оборони та міжнародного фонду «Ділова діаспора України». У передачах циклу ми рішуче підтримали виведення ядерної зброї з України і, здається, переконали телеглядачів у доцільності такої позиції.

Аркадій ЖАРОВСЬКИЙ: Отже, «ТЕТ» тепер набрав обертів, щодня транслює свої програми на 30-му ТВ-каналі і має сумарний обсяг програм 18 годин на добу. На розвиток компанії інвестовано приблизно 250 тисяч доларів США, причому основну частину інвестицій спрямовано на розвиток бази національного телебачення: підготовку і створення програм, реконструкцію згадуваного павільйону на кіностудії імені Довженка, придбання сучасного обладнання.

Зовні все має такий вигляд, що «ТЕТ» увійшов у фазу стабілізації і міг би зосередитись на вдосконаленні набутого. Втім, і творчий колектив телекомпанії, і засновники розуміють, що подальший розвиток телекомпанії та поширення впливу передач потребують принципово нових підходів, суттєвого розширення тематики програм і, скоріше за все, — структурної реорганізації телекомпанії.

Костянтин ШАМІН: Оскільки ми працюємо на Київський регіон, то мусимо з максимальною оперативністю висвітлювати теми, що найбільше хвилюють людей, впливати на формування громадської думки з тих чи інших проблем, сприяти злагоді у суспільстві. Саме тому керівництво телекомпанії відчуває необхідність у налагодженні ділових зв'язків з органами влади міста і області. І саме тому запропонували главі держадміністрації Києва Леоніду Косаківському використати телекомпанію «ТЕТ» як виробничу та творчу базу для розвитку телевізійного мовлення на столицю.

Ми ретельно обрахували й проаналізували наші матеріальні та фінансові ресурси, творчі можливості колективу і вважаємо, що за певної допомоги Держтелерадіокомпанії України та держадміністрації Києва «ТЕТ» спроможний у найкоротший час і практично без будь-яких додаткових витрат з боку держави вийти на новий рівень телевізійного мовлення і забезпечити телеглядачам Київського регіону широкий й оперативний доступ до офіційної інформації та новин внутрішнього та міжнародного життя.

Аркадій ЖАРОВСЬКИЙ: Додам, що ми готові найближчим часом розгорнути роботу над підготовкою навчальних та загальноосвітніх програм для учнів та молоді, а також брати активну участь у надважливій акції — роз'ясненні населенню необхідності та необоротності ринкових перетворень в економіці України. Ще раз наголошую: «ТЕТ» готовий безплатно налагодити муніципальне телебачення у Києві. Наше звернення до міської держадміністрації ще не матеріалізувалось у відповідне рішення, але, сподіваємось, що вона не залишить поза увагою нашу пропозицію, бо це йде на користь усім мешканцям Києва.

На знімку: Аркадій Жаровський, Костянтин Шамін та генеральний директор концерну «Екран» Микола Георгієвський обговорюють перспективи розвитку телекомпанії «ТЕТ».

Фото Валентина БОНДАРЕНКА.

Контрольна для центру

ЧИ СТАНЕ УКРАЇНА МОРСЬКОЮ ДЕРЖАВОЮ?

Єліанд ГОЦУЄНКО, журналіст

ПІСЛЯ розпаду СРСР Україні здебільше дісталися далеко не кращі підприємства з геть спрацьованими основними фондами, особливо в гірничій і металургійній галузях. Та були й винятки. Один з них, певне найщасливіший, — суднобудування. Фахівці вважають, що саме в розподілі підприємств суднобудівної галузі колишнього Союзу нам поталанило. На нашій території діють 8 суднобудівних і судноремонтних підприємств — сучасних, із закінченим виробничим циклом, в основному модернізованих. Три з них — у Миколаєві, по одному — в Херсоні, Керчі, Феодосії, Севастополі і Києві. За певних відмінностей у рівнях технічного оснащення фахівці схильні всі ці заводи віднести до перлин суднобудування в нинішньому СНД.

Трудовим колективам цих підприємств до снаги спорудження принципово нових типів суден — газотурбовозів, ліхтеровозів, унікальних «літунів» на підводних крилах, авіаносних крейсерів.

Чи змогла молода держава, маючи таку потужну базу, хоч якою мірою переоснастити свій торговий і риболовний флот? Відповідь на поверхні: жодного судна для України наші суднобудівні заводи не виготовили, лише кілька військових кораблів, закладених раніше. Ці величезні й, ніде правди діти, неповороткі підприємства, звиклі до багатомільярдних замовлень, були полишені напризволяще. Їх передали в управління Мінмашпрому, та у фарватер «чужого» міністерства вони не вписалися. І змушені виживати лише на замовленнях іноземних фірм. Миколаївські суднобудівні заводи, скажімо, дружно оснащують цивільні флоти західних держав. Вже споруджено десятки суден для Данії, Греції.

Тут можна було б сказати про входження до міжнародної системи поділу праці, та не поспішаймо з вигуками «Слава!». Пригляньмося до процесів, які відбуваються, пильніше.

Завдяки праці миколаївських корабелів, їх вимушеній переорієнтації на західний ринок відбуваються глобальні зміни, постають і утверджуються нові великі морські держави, які заробляють великі кошти на фрахті, що стає дедалі вигіднішою справою. Тим часом торговельний і риболовний флоти України занепадають. За умов, коли колективи суднобудівних заводів, самотужки борючись за виживання, на власний ризик розв'язують проблеми, що до снаги лише державі, дедалі більшає загроза технічного занепаду виробництва, однобічного розвитку галузі.

Ознаки цих хвороб вже виразні. Бо зароблених суднобудівними заводами коштів вистачає на сплату податків і зарплату, але не технічне переоснащення виробництва. Створивши комусь конкурентоспроможний флот, Україна може через певний час опинитися перед розбитим коритом — і свого флоту не матиме, і обладнання суднобудівних заводів обернеться на спрацьований мотлох.

Не менш небезпечна й інша тенденція. Будівництво судна, як відомо, процес складний, тривалий і... коопераційний. Фахівці Українського морського технічного університету підрахували, що нині спорудження судна триває не менш як два роки, за кооперування приблизно 650 підприємств. Тобто в суднобудівного підприємства 649 партнерів. В Миколаєві, та й в інших містах, для потреб суднобудування свого часу було створено сотні допоміжних підприємств.

Так біда в тому, що за більш-менш сталої роботи суднобудівників їхні партнери через відсутність замовлень опинилися в критичному стані, тож і змушені шукати собі роботи на стороні. Адже, працюючи на Захід, суднобудівники, де виправдано (наполягає замовник), а де й ні (так простіше), встановлюють на суднах дедалі більшу частку імпортного оснащення. За даними фахівців асоціації «Укрсуднобуд», комплектувальних для миколаївських суден надходить з країн Заходу, СНД приблизно порівну, а разом стільки, що в цьому кооперуванні на підприємства України майже нічого не припадає. Отже й левову частку валюти, яка надходить з Заходу, суднобудівна промисловість туди й повертає, як плату за комплектувальні. При цьому створюється дедалі більше додаткових робочих місць за кордоном, а робітники українських підприємств-партнерів прирікаються на безробіття, суміжні галузі виробництва занепадають.

Фахівці «Укрсуднобуду» склали перелік виробів, які можна і треба було б виготовляти на заводах України. Та «Укрсуднобуд» є організацією на громадських засадах, яка не має директивної влади, тож усе це було подано Мінмашпрому. Як зреагувало міністерство на ділові пропозиції миколаївських фахівців — неважко здогадатися. Кількість комплектувальних для суден, вироблених на українських підприємствах, не лише не зросла, а й зменшилася.

Проблема орієнтації суднобудівників переважно на підприємства своєї країни така важлива, що в цивілізованих країнах її розв'язують на законодавчому рівні. Скажімо, відповідно до норвезьких законів суднобудівні фірми цієї країни мають право укласти лише такий контракт, за яким не менш як 70 відсотків оснащення судна буде вітчизняного виробництва.

В Україні, де суднобудівних заводів принаймні не менше, ніж в Норвегії, руки в законодавців до цього не доходять. Та й кому було виявляти законодавчу ініціативу, коли для фахівців Мінмашпрому суднобудування було і залишається далекою і малозабезпеченою екзотикою.

Президент «Укрсуднобуду» Юрій Каменецький розповідав мені, як ходив коридорами «рідного» міністерства, прагнучи довести, що коли вже Україні пощастило з суднобудуванням, то варто сповна використати ситуацію, робити ставку саме на цю галузь, яка спроможна дати швидку й велику віддачу. У відповідь чув незмінне: є справи важливіші, нагальніші. Без нових суден Україна якийсь час обійдеться.

— А без валюти?

— Ні!

— Але ж судна — це теж валюта!

Простої формули, що судна й кораблі — це валюта, що дарунок долі — добре оснащене суднобудування треба використати в першу чергу, не второпав не лише співрозмовник Ю.Каменецького, а й найвищі наші службові особи країни недавнього часу, які не раз з'являлися на стапелях миколаївських заводів, від'їжджали, так нічого й не вирішивши.

Тим часом ідея давно носиться у повітрі спраглого Півдня України. Розв'язувати назрілі і перезрілі проблеми суднобудування мають не чиновники з Мінмашпрому, а фахівці з Миколаєва, Херсона, які знають що до чого, відчувають, як переплелися долі цих міст і галузі, яка ні з того ні з сього впала в немилість. На думку фахівців, вже давно треба створити департамент суднобудування. Ця пропозиція набирає особливої ваги нині, коли в Кабінеті міністрів розробляють національну програму судно- й кораблебудування, готуються передати її на розгляд Президентові України.

Втрати, що їх зазнає нині суднобудівна галузь України через відсутність такого координаційного центру, величезні. Останнім часом для суден, споруджуваних на українських стапелях, надходять з-за кордону не лише ті складні вузли, яких в Україні не виробляють, а й такі найпростіші вироби, як люкові закриття, трапи. Проаналізувавши виробничі процеси, фахівці підрахували, що таких простих виробів, які колись вироблялися на українських підприємствах, а тепер замовляють в країнах ближнього й далекого зарубіжжя, — понад 200 найменувань. А це відчутні втрати валюти, робочих місць.

Керівники й фахівці суднобудівних заводів Миколаєва переконані, що за налагодження координації нині розрізнених зусиль, розв'язання найнагальніших питань податкової політики, кредитування галузі, валютні надходження від суднобудування зросли б удвічі.

Ще один парадокс: біля причалу ВО «Чорноморський суднобудівний завод» не один місяць стоять кілька готових траулерів. Їм би ловити рибу, якої так бракує у наших магазинах, але... на заваді сотні перепон, які можна розв'язати лише на державному рівні.

Якщо обійняти увесь цей згусток проблем, то виявиться, що труднощі із спорудженням і збутом продукції в суднобудуванні, незавантаженість портів, брак морської риби в магазинах і навіть конфлікти в «Бласко» мають спільний корінь. Все це входить до єдиного морського комплексу, складники котрого такі переплетені, взаємозв'язані, що негаразди в одному з них одразу ж позначаються на іншому. Отже й розв'язувати взаємозв'язані завдання потрібно узгоджено.

Схоже, що до розуміння взаємопов'язаності проблем приморської зони регіони вже приходять. Так, недавно виконком Одеської облради, схваливши концепцію розвитку українського Причорномор'я, вирішив узгодити її з Миколаївською і Херсонською облрадами.

Одеса, де відбулася міжнародна виставка-симпозіум із судноплавства, суднобудування і розвитку портів, бере ініціативу до своїх рук. Не відстає й Миколаїв, де теж провели кілька міжнародних акцій, що безпосередньо стосуються вивчення проблем морського комплексу. Це й зрозуміло. Адже в Миколаєві, крім трьох суднобудівних заводів, кілька портів і єдиний в Україні морський технічний університет, в якому сконцентровано науково-технічні кадри відповідного профілю.

Попри всі складнощі в причорноморських регіонах помітне пожвавлення ділового життя, пошуків шляхів ринкової інтеграції складових морського комплексу. Тепер слово за центром, від якого очікують об'єднання зусиль приморських областей, розв'язання цілої низки тих проблем законодавчого, управлінського характеру, які не можуть бути розв'язані на місцях. Від цього залежить не лише благополуччя регіонів, а й те, чи стане Україна морською державою.

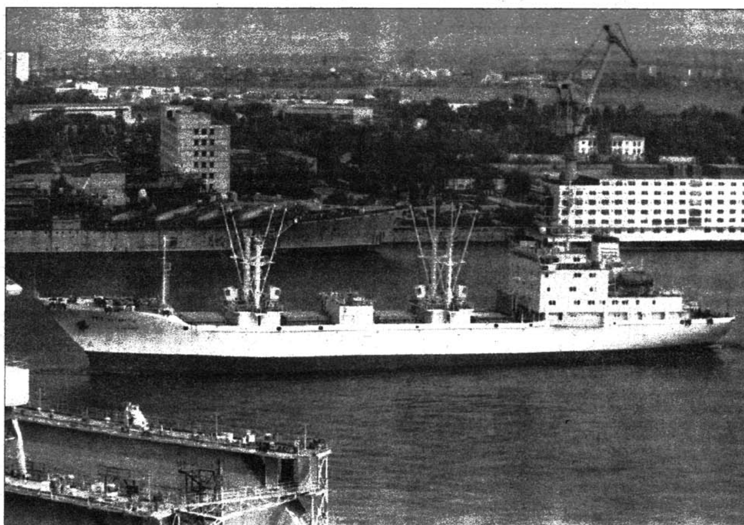

На знімку: черговий рефрижератор відходить з Миколаєва до Греції.

Фото Олександра КРЕМКА.

Володимир ДУПАК, «Голос України»

«МОТОР-СІЧ»: ПРАЦЮВАЛИ Б, ЯКБИ НАМ НЕ ЗАВАЖАЛИ

У 1988 році підприємствам дозволили самостійно виходити на міжнародний ринок. Дехто зопалу, женучись за довгим доларом, порвав виробничі зв'язки з партнерами в СНД. Моторобудівники із Запоріжжя, навпаки, зуміли не тільки їх зберегти, а й відладити. Співпраця з літако- і вертольотобудівними заводами Росії, «Авіаекспортом» та іншими фірмами дала як кошти, так і роботу колективові підприємства. При цьому не відмовлялися від спроб виходу на ринки Індії, Угорщини, Перу, Китаю.

Звісно, будь-яку роботу слід оплачувати. Тим більше, якщо її виконано професійно. На жаль, через недосконале законодавство виробничник раз у раз потрапляє у складні ситуації.

— Наші партнери, — поділився зі мною начальник експортно-імпортного відділу К.Колтун, — яким ми надаємо двигуни для літаків і вертольотів, доплачують нам валютою або товарами. Але зиску з того ніякого, бо нинішнє законодавство України з бартерних операцій та операцій на кліринговій основі змушує уникати таких доплат, передовсім у вигляді товарів, оскільки вони економічно невигідні через високий курс американського долара.

— Ми звернулися до уряду з клопотанням, щоб звільнили товари від мита та податків або ж брали їх, виходячи з курсу ставок податків і зборів на дату підписання імпортних контрактів, та й то лише після реалізації товару. Логічно було б піти іншим шляхом, щоб заохотити підприємство. Однак нічого втішного у відповідь не почули.

Щоправда, варто додати, що Міністерство фінансів та Головна податкова інспекція України зробили офіційний висновок: при нарахуванні згаданих податків застосовують курс національної валюти до клірингової у тому розмірі, що діяв на час підписання імпортних контрактів.

До речі, за словами спеціалістів експортно-імпортного відділу «Мотор-Січі», подібна ситуація складається і з розрахунками з підприємствами України, котрі поставляють агрегати та комплектуючі до запорізьких авіадвигунів.

Запорізька область.

20 грудня — День міліції

Христофор ГРУША

Бронежилет для Вінні Пуха

Всі чи майже всі шляхи в житті починаються з прагнення до краси й благородства. Шлях міліціонера, що б там не казали, теж починається з цього. Якби це було не так, важко було б збагнути, чому молоді люди йдуть на цю роботу. Подумати тільки: рядові та сержанти отримують в середньому 2,5 мільйона купонів (на селі й того менше) і заради цього щодня ризикують життям. І кожен знає, що за неповних чотири роки серед їхнього брата вбито 272 чоловіка, поранено — понад дві тисячі. А моральні втрати, а поранені й погублені міліцейські душі — хто їх підраховував? І хто компенсує?

Втім, День міліції — свято, тож, давайте згадаємо щось хороше.

... Якось довелося їхати у переповненій приміській електричці. Посеред дороги поїзд ненадовго затримала міліція — шукали озброєних бандитів. Один міліціонер, без зброї, проходив по вагону, приглядаючись до пасажирів, а другий, з автоматом напоготові, страхував першого на вході. Це був юний круглий боєць, округлість якого довершували шолом і бронежилет. Хлопчина стояв гордо, картинно, кіношно, демонструючи свій укорочений автоматик. І тут маленька дівчинка бовкнула на весь вагон: «Мамо, диви який Вінні Пух прийшов!» Наш герой густо почервонів і сховав автомат за спину, від чого ще більше покруглішав, остаточно втративши надію на схожість з Глібом Жегловим і навіть Володею Шараповим. Як йому, мабуть, хотілося, щоб усі бандити зараз з'явилися тут. Але вони не з'явились. Їх затримано потім, слава Богу — без втрат.

Хай би вся міліція червоніла переважно отак...

Фото Олександра КЛИМЕНКА, Миколи КОЗЛОВСЬКОГО та Прес-служби столичного УВС.

Людмила ГРАЧ, «Голос України»

«Сміттєзбирачі» тримають на голодному пайку «паперовиків»

Гадаю, не образяться на мене ані ті, ані інші, оскільки обидва ці прізвиська міцно закріпилися у професійному жаргоні. «Сміттєзбирачі» — то заготівельники вторсировини й макулатури, а «паперовики» — представники паперових фабрик. Їм потрібна сировина — деревина, целюлоза і горезвісна макулатура, відома нам відтоді, відколи ще у піонерських галстуках змагалися в її збиранні. Саме «сміттєзбирачі» на ній і спеціалізуються. Гостру потребу в цій сировині відчуває Україна. Целюлози вона практично не має, деревину, поставки якої скоротилися, завозили здебільшого з Росії. Отже, єдиною реальною сировиною для виробництва паперу й картону стала макулатура. Щоправда, з нашої макулатури виходить сірий папір. Якщо на Заході її облагороджують, тобто знімають друкарську фарбу, то наш Український дослідний інститут паперу, розробивши відповідну технологію, ще не впровадив її. Лише старі банкноти з банків придатні для виробництва якісного паперу. (Хоч для чогось вони та й придатні!).

— «Бенефіс» макулатури припав на 1990 рік, — розповів мені Борис Гуменний, заступник генерального директора виробничо-екологічного об'єднання «Укрвторма», котре зібрало під своє крило підприємства, що заготовляють і переробляють вторсировину. — Тоді заготовили 435 тисяч тонн макулатури. А цього року очікуємо лише 132 тисячі. Тільки Київський картонно-паперовий комбінат здатний переробити 280 тисяч тонн макулатури за рік, а ми даємо йому лише 70 тисяч. Так звана компактна макулатура від підприємств різко скоротилася через простоювання останніх. До того ж, на нестачі «стратегічної» сировини позначилось те, що скасування старої нормативної бази досі не викликало до життя нової. Раніше на підприємствах «висіло» зобов'язання збирати, не змішувати, а головне — ні в якому разі не вивозити відходи виробництва на смітники. Тепер ми безсилі: немає закону, який регламентував би цю роботу за нових економічних умов. Ми підготували проект щодо вторинних ресурсів і пробиваємо його от уже 3 роки. Хоча закон — на кшталт тих, які діють нині в Західній Європі і в Америці, а у них на першому місці — зацікавити в тому, щоб «сміттю» знаходити застосування. Там усі підприємства, котрі збирають і переробляють відходи, мають податкові пільги, а за захоронення сплачують величезні штрафи.

Наш «апарат» в інтересах держави нові що сам змушений регулювати рівномірний розподіл макулатури за обласними паперовими підприємствами. Нині навіть конкуренція з'явилась: «паперовики» грошима, а то й продуктами перехоплюють. Приміром, з макулатурою кидаються до Ізмаїла, де є картонний комбінат, який навзамін дасть консерви й рибу. Якщо допустимо таке, то зупиниться Жидачівський ЦКЗ, і поліграфісти не одержать газетного паперу.

Так повелося, що населення, яке здає макулатуру до так званих «Стимулів» (тільки в Києві їх 70), приваблює зустрічний продаж, де товари й книжки можна придбати на 30 відсотків дешевше. Для цього ми об'єднались з «паперовиками». На суто добровільних засадах створили корпорацію: «Укрвторма» плюс «Укрпапірпром» маємо «Укрпапірвторпром». Для стимулювання населення беремо, скажімо, в Обухові зошити і папери. А раніше таких ентузіастів, як двірники і школярі, і стимулювати не треба було.

Готову продукцію змушені експортувати до Росії, арабських країн, щоб потім валютою заплатити за запчастини для імпортного обладнання, що ним пресують усю макулатуру, перш ніж відправити її на переробку. І стане вона папером, на який невдовзі очікує та сама сумна макулатурна доля...

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, «Голос України»;
Костянтин СТОГНІЙ, Центр громадських зв'язків МВС України

ПРАЦЮЮТЬ «БАРИГИ», «КИДАЛИ», МІЛІЦІОНЕРИ.
Не працює... закон

Один із найвигідніших і найпопулярніших нині різновидів вуличного бізнесу — валютний. Нелегальні валютники, здебільшого молодь, з ранку до вечора простоюють під офіційними пунктами обміну валют, нав'язливо пропонуючи свої, з вигіднішим курсом обміну, послуги; долари, марки та рублі можна продати будь-якому гендляреві на базарі; без особливих труднощів можна обміняти їх у комерційних кіосках. Людей, які щодня проводять безліч невеличких валютних операцій, тисячі.

Операції ті незаконні. «Продаж або обмін валют без спеціального дозволу Національного банку України тягне за собою відповідальність, адміністративну або кримінальну, — каже начальник Головного управління державної служби по боротьбі з економічною злочинністю МВС України генерал-майор міліції Віктор Гвоздецький. — Коли сума операції перевищує розмір однієї офіційно встановленої мінімальної заробітної плати, тоді настає кримінальна відповідальність згідно із статтею 80-ю Кримінального кодексу України. Причому порушує закон і той, хто вдається до послуг нелегального валютника, бо вступає у валютні зносини із особою, яка не має ліцензії Нацбанку».

Мінімальна зарплата нині 480 тисяч карбованців, тобто 3–4 долари. Для тих, хто міняє валюту, і для тих, хто на перших наживається, — сума мізерна. Отже, тисячі людей порушують щоденно закон, і відповідальність за це порушення така: або позбавлення волі строком до 5 років з конфіскацією валютних цінностей, або виправні роботи терміном до 2 років, або штраф до 100 мінімальних зарплат із конфіскацією валютних цінностей. Але щодо вуличних міняйл це, як правило, лише теорія. І назвати їх нелегальними можна хіба що умовно: найчастіше вони роблять свій бізнес цілком легально, без втручання правоохоронців.

Концерн «Денді» — чи чимала українська фірма в сфері міняльного бізнесу. Можна без перебільшення сказати, що, наприклад, в Києві куди не глянь — скрізь кіоски «Денді». Із незмінним атрибутом — десятком вуличних міняйл біля кожного. Радощів співробітникам «Денді» це аж ніяк не приносить.

«Бариги забирають 70–80 відсотків нашого потенційного обороту, — каже заступник начальника валютного управління концерну «Денді» Віктор Сорокін.

— Порушуючи при цьому Кримінальний кодекс. На наші численні листи до МВС відповідь одна: не вистачає людей, багато роботи, складна криміногенна ситуація в місті... Але зайдіть, наприклад, до універмагу «Україна», там у холі два віконця обміну валют. Так-от біля входу до універмагу стоять представники патрульно-постової служби — патрулюють. А просто навпроти них тусуються бариги, які через кожні 20 хвилин підходять до міліціонерів і... розраховуються. Що тут казати... Міліція куплена — я не кажу за керівництво, але рядовий, сержантський склад — точно. Існує ще один, технічний аспект, який допомагає міняйлам у роботі. Ми згідно з відповідними постановами не можемо оперативно коригувати курс: він установлюється вранці і до кінця дня не змінюється. Тобто, якщо на «чорному ринку» для покупців вигідніші умови обміну, я не можу вже нічого змінити».

Свої «технічні аспекти» і у бариг. Міняйло середнього польоту (як розповів один із них) щоденно оперує грішми в розмірі цілої тисячі американських доларів. Головний закон бізнесу: вранці прийти «на роботу» з карбованцями, ввечері піти з доларами; тобто, раненько міняйло виміняє «штуку» доларів на українську валюту, а ввечері має більш як «штуку» — навар, якщо встигає прокрутити ці гроші за день, сягає п'яти мільйонів карбованців. Певна річ, за право робити бізнес треба платити: насамперед міліції та рекету. Щотижня це обходиться доларів 30–40.

У каламутних валютних водах водяться й «кити», які крутять капіталами тисяч до десяти «зелених». У таких, як правило, є постійна клієнтура. І такі валютники, найчастіше, працюють удвох, «бос» та «касир» — один домовляється, інший розраховується. Прибуток звичайно, вагоміший, але ризик теж високий — за такі гроші можуть і «замочити». Тому солідні валютники глибоко конспіруються.

У місцях обміну валют регулярно крутяться декілька бригад «кидал», які спритно займаються тим, що на правничій мові зветься «пограбуванням». Як принада підставляється простий скромний хлопчина з чистим поглядом. Та коли ви виймаєте гроші, поряд можуть з'явитися похмурі типи: їхній вигляд промовисто виказуватиме мету. Варіанти «експропріації» ваших грошей можуть бути найрізноманітніші: елегантно, в стилі О.Бендера, або й менш витончено.

Отже... «Рублі, долари, марочки...» — таке шепотіння- шелестіння незмінно почуєте, проходячи повз кіоски обміну валют. Можете, звичайно, відгукнутися. Та краще, очевидно, не поспішати...

До речі, в тій самій Москві картина набагато приємніша. Біля обмінних пунктів не «бариги», а серйозного вигляду охоронець. І спокій.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

ПРО КРАКІВСЬКІ ВАРЕНИКИ Й ГІРКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СМАК

У Кракові під самою горою Вавель є українська Фундація св. Володимира святителя Київської Руси. Мабуть, вона не найбільший культурний осередок нашої діаспори в Європі, проте знаний, бо очолює Фундацію професор Ягеллонського університету Володимир Мокрий. Він був послом Сейму попереднього скликання (іншими словами, народним депутатом Республіки Польща) і подейкують: у тому, що Польща одна з перших визнала незалежність України, є і його заслуга. Проте мова про інше.

Сьогодні Володимир Мокрий має групу зі 120 студентів, які вивчають українську філологію. Студенти — переважно поляки, тому у їхніх приватних бібліотеках важко знайти нашу літературну класику, ще й мовою оригіналу. Коли настав час вивчати «Енеїду» Котляревського, пан Мокрий вишукав тільки два примірники книги , і 120 осіб по черзі читали «бестселер». Про дефіцит україністики знають і колишні міністри культури Хоролець та Дзюба, інші державні діячі, які часто відвідують культурний центр, із задоволенням їдять вареники, зліплені у ресторанчику Фундації "Український смак", обіцяють зарадити у біді, а повернувшись до Києва, забувають і смак тих вареників, і обіцянки.

Українські журналісти, які приїжджали до Польщі за сприяння Центру соціологічних досліджень «Демократичні ініціативи» та фондів «Відродження» (Україна) й «Імені Стефана Баторія» (Польща), вирішили, оскільки чиновницькі крісла не стримують їхні рухи, побігати київськими книгарнями та переслати Фундації подарунок до Миколая у вигляді бібліотечки.

І ось, у цих мандрах народилася несподівана асоціація: якщо люди перестали розуміти одне одного тоді, як у біблійному Вавілоні завалилася вежа, то українці Кракова і Києва не можуть порозумітися не інакше, як через магічний вплив сусідньої з Фундацією гори Вавель. Якась надприродня сила не хоче, щоб до Кракова була надіслана українська класика. За гроші, малі і (переважно) великі, можна придбати фантастику, детективи, гороскопи, поради початківцям у коханні, але тільки не Шевченка, Панаса Мирного, Коцюбинського. Старі видання до дірок зачитують у бібліотеках, а іноді й цуплять. Школярі, батьки яких не встигли у роки застою і гоніння на українську мову придбати «Наталку Полтавку» Котляревського чи «Украдене щастя» Франка, записуються у чергу на книгу з власної бібліотеки вчителя.

Шановні чиновники та видавці! Що раптом сталося? Чи новій Україні не потрібна стара література? Чи справді бракує хорошого кропила, яке б повиганяло злий дух з тих, хто покликаний стежити, аби українська література спадщина не зникла одночасно з появою Української держави?

Звісно, журналісти — люди винахідливі. Знайшли-таки кількадесят книжок для Фундації у Кракові. Для тих, хто також може чимось зарадити Фундації св. Володимира, подаємо адресу: Fundacja Swietego Wlodzimierza, ul. Kanonicza, 15, 31-002 Krakow.

Надсилайте, коли ваша ласка. Але хто за десяток років допоможе нам, коли в Україні раптом залишиться два примірники «Енеїди»?

Сергій МЕЛЬНИЧУК, «Голос України»

А ми тую «Калину» відберемо?..

У Рівному арбітражний суд розглядав цікаву справу: славнозвісна агрофірма «Зоря», спираючись на обласну прокуратуру, хоче відібрати у держави (нашої держави, України) санаторій «Червона калина», котрий продала їй два роки тому. Спохопилися зорянські керівники, що продешевили.

Воно, звичайно, кожному зрозуміло: мільйон дворічної давності і мільйон теперішній — різні речі. Та й іще: зівай, Хомо, на те й ярмарок. Але зорянцям пече — мало не задарма віддали, за якихось 220 мільйонів карбованців.

Ситуація комедійна: хто ж бо після бійки кулаками розмахує? І можна було б не зупиняти на ній своєї уваги. Але дуже вже зворушливо під час розгляду справи прозвучало кинуте представниками «Зорі»: «Колгоспники по краплині молока збирали, щоб той санаторій побудувати, а їх роздягли серед білого дня...»

Хто не знає, почувши, заридав би. А хто знає — розсміявся б, може, навіть розреготався. Справа в тому, що «Зоря» — колишнє «показове» господарство. Коли в інших селах ще топили в грубках кізяками і місили болото гумовими чобітьми, тут уже височіли, як у місті, чудові житлові будинки з усіма побутовими зручностями, і зорянці дефілювали по гладенькому асфальту. Тут виростали заводи, розростався могутній автотракторний парк, красувалися палаци культури і спорту, у селищі розгалузилася мережа торговельних, медичних, побутових закладів. Коли у багатьох селах ще й путньої початкової школи не було, тут були вже художня, музична, діти опановували секрети верхової їзди...

Звичайно, треба віддати належне місцевому керівникові — Володимиру Антоновичу Плютинському. Якби не його талант, тут би не закушували секретарі колишнього ЦК, міністри і ще вищі (навіть найвищі!) особи нашої держави. Але, відомо, навіть найвищий талант нічого не вартий без грошей. А їх, державних грошенят, «Зорі» ніколи не шкодували: треба ж бо й заморським гостям показати, і самим мати під рукою свіжу домашню ковбасу...

І ось сьогодні якщо поділити усе «надбане» у «Зорі» і в будь-якому «незаасфальтованому» селі — хто буде багатший? Безперечно, зорянець. У тисячу, а може, й десять тисяч разів. То чи ж не лицемірство розпускати нюні про «краплини молока»?

Рівненський арбітражний суд у черговий раз відклав розгляд справи. Державний арбітр Андрій Степанович Чорнозуб пояснив: позивач долучив до справи нові документи.

Стало дуже цікаво: до цього часу «документів» не було, а тут вони раптом десь узялися. Звідкіля?

Голова відомої агрофірми «Зоря» Володимир Антонович Плютинський добув вельми серйозні папери. Ось, наприклад, міністр сільського господарства і продовольства України Ю. Карасик «доводить до відома» Фонду державного майна України і його регіонального відділення у Рівненській області, котре передало «Червону калину» в оренду трудовому колективу, таке: «У зв'язку з тим, що трудовий колектив агрофірми «Зоря» Рівненської області, реалізувавши збудований за власні кошти санаторій «Червона калина» державі, зазнав у результаті інфляційних процесів значних збитків, із його проханням повернути санаторій агрофірмі, а також беручи до уваги те, що нині здравниця не повною мірою забезпечує виконання функцій з оздоровлення працівників агрофірми і потерпілих від аварії на ЧАЕС, наказую:

1. Погодитися з пропозицією трудового колективу агрофірми «Зоря» про повернення йому у власність санаторію «Червона калина»...

Ось так — не більше й не менше: «наказую... погодитися», бо в результаті інфляції «зазнав збитків». А хто ж їх не зазнав? Уся держава зазнала небачених втрат, кожний її громадянин. А пана Плютинського, між іншим, ніхто у шию не гнав, щоб він продавав недобудований санаторій — сам написав заяву з проханням купити «недобуд», спираючись на рішення зборів уповноважених. Держава добудувала, держава передала санаторій в оренду трудовому колективу, а тепер сама ж держава в особі пана міністра хоче... повернути куплене.

Щодо «невиконання функцій», то тут теж, як мовиться, трохи не теє: основа діяльності колективу «Червоної калини» — оздоровлення саме «чорнобильців» (в основному дітей), інвалідів війни і працівників сільського господарства.

То чому ж народжуються такі «документи»? А тому, що на одній із суворих папіряк надруковано резолюцію: «Прошу вирішити і проінформувати». І додано чорнилом від руки: «Вирішити на користь агрофірми «Зоря».

Зважте, не на користь закону, а на користь «Зорі». Навіщо зайві тонкощі...

З приводу тиску на арбітражний суд група народних депутатів України від Рівненщини звернулася із заявою до Президента України Л. Кучми.

Мал. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Зверніть увагу

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

Коли ліс має господаря

Влітку цього року Ковельському спеціалізованому лісогосподарському підприємству «Тур», згідно з рішенням Волинської обласної Ради, було передано землі військової частини, які використовувалися для полігону біля села Поворськ цього ж району. На цій території зразу ж було утворено два лісництва — Зарічнянське і Черемошне. Тут же 12 лісничих і 5 техніків-лісоводів приступили до охорони і розробки території, де внаслідок пожеж загинуло чимало цінного лісу. Було виявлено, що вогнем пошкоджено сто гектарів лісу. Спеціалісти, які тут працювали, прийшли до висновку, що чимало дерев годяться для використання. І перших 100 кубометрів деревини було відправлено на добудову Поворської дільничної лікарні. Дещо пізніше 300 кубометрів деревини — безкоштовно для потреб господарств району. А недавно директор підприємства «Тур» Віталій Полухтович заявив, що для виробничих потреб області до кінця цього року було надано більше двох тисяч кубометрів деревини.Ось що практично дають ті гектари лісів, які роками використовували не за прямим призначенням. І це буквально за три-чотири місяці.

— На всій території, яку нам передали, будемо вести господарство на науковій основі, — розповів Віталій Павлович. — Є домовленість із Київською лісовпорядною експедицією, спеціалісти якої визначать і дадуть рекомендації щодо рубання лісу, догляду за ним, відновлення і нових насаджень. Адже на цій великій території ніхто роками не займався відновленням. Рубали, хто і як хотів. За попередніми підрахунками народному господарству Волині завдано великих збитків.

На цю тему розмовляв я з головним інспектором обласної екологічної інспекції по місту Ковелю та Ковельському району, кандидатом біологічних наук Василем Козаком. І ось що сказав Василь Тимофійович:

— Для обстеження частини лісів військового лісгоспу в межах Ковельського адміністративного району Волині була створена комісія, в яку ввійшли представники природоохоронних органів, Ковельського державного лісгоспу, підприємства «Тур». Представник військового лісництва відмовився брати участь у роботі комісії. Загальна площа військового лісгоспу — 24 тисячі гектарів. Обстеження проводилося тільки на 10 тисячах гектарів. Виявлено, що за останні півтора-два роки викрадено з лісу 1545 кращих дерев дуба, сосни, ялини та інших цінних порід загальною масою 933 кубічних метри. Сума збитків становить понад 887 мільйонів карбованців. Сьогодні, після підвищення цін, це вже кілька мільярдів. Обстеження не було проведено в лісах, які займають частину Маневицького та Камінь-Каширського районів області. Матеріали я направив прокуророві Волинської області, а звідти їх передано у військову прокуратуру Луцького гарнізону.

Я бачив акт, складений комісією у вересні цього року, в якому йдеться про непоодинокі факти безгосподарності у справі збереження, використання і відновлення лісу на території Поворського військового лісництва. Слово тепер, як кажуть, за правоохоронними органами. Але добре те, що сьогодні сюди прийшов господар, який уже почав догляд, організував заготівлю та вивезення лісопродукції, такої потрібної господарствам області. А крім того, як сказав Віталій Полухтович, запаси природної лози, яка тут росте, дають можливість їхньому підприємству на 20 відсотків розширити особливе виробництво — лозоплетення. Це — нові меблі, дачні набори, різні сувеніри. Користь усім нам, коли ліс має господаря.

Волинська область.

Михайло ВАСИЛАШКО, «Голос України»

БАНКІРИ ГРАЮТЬ ВА-БАНК,

але тільки окремі тузи випадають з колоди

ЗА СЬОГОДЕННІ негаразди багато людей звинувачують банки. Так це чи ні — сказати однозначно важко. Але те, що в самих банках коять чимало крутійств, — факт. І хоча усі інституції одяглися у законодавчий бронежилет під назвою «комерційна таємниця», інформація про осудні операції таки просочується.

Ні для кого сьогодні не таїна, що комерційним структурам у банках дають пільгові кредити за автомобілі, холодильники і просто за грошові хабарі. Крім того, чинять різноманітні бухгалтерські махінації для прихованого підвищення зарплати, оформляють фіктивні документи на безпроцентні кредити в власні потреби й т. ін.

Звичайно, повного переліку зловживань у банках ми не можемо дати. Поки що назвали ті, котрі з допомогою правоохоронних органів офіційно потрапили до реєстру таких.

У західному регіоні більш-менш плідно попрацювали над вивченням практики банківської діяльності міліція та прокуратура Тернопільської області. Перша в поле їхнього зору потрапила керуюча міським відділенням Ощадного банку в обласному центрі Н. Мартинова. До лави підсудних йшла з 1989 року. Почала з фальсифікування документів для отримання закордонних паспортів для сина та невістки, за якими згодом купувала валюту у своєму та Укрсоцбанку. Коли вже не вистачило місця на проставлення штампів для отримання динарів, злотих і доларів, Неля Володимирівна восени минулого року за підробленими документами одержала третій паспорт на ім'я свого сина Андрія, про що той і не відав.

Валютні операції, ярмаркові поїздки не стали єдиними джерелами поповнення власного бюджету. Мартинова, відчувши смак грошей, почала брати «комісійні» за обмін великих сум валюти. Такими діями почав обурюватися колектив. «Свідок Чуба особисто заявляла Мартиновій, що та бере хабарі від клієнтів, на що остання відповіла: «Я делаю добро людям, и они меня благодарят». Тепер Неля Володимирівна згадуватиме ті подяки протягом п'яти років у спеціальних місцях для роздумів разом із своєю колегою — керуючою Чортківським відділенням Ощадного банку Вірою Середою. Ця панянка теж почала брати хабарі за кредити, ось і закінчила п'ятьма роками позбавлення волі.

Як повідомив на сесії Тернопільської обласної Ради її голова Борис Косенко, порушено кримінальну справу і проти самого начальника облуправління Ощадбанку Володимира Сухарського за незаконне надання кредитів комерційним структурам.

На превеликий жаль, сьогодні мусимо констатувати: зловживання викрито не тільки в системі Ощадного банку України, про що йшлося на останній сесії Тернопільської обласної Ради. На фактах діяльності комерційних банків можна писати детективи за схемою: кредити взято, підприємство ліквідовано, керівник зник безслідно. Наприклад, тернопільська філія Економбанку ще торік видала кооперативу «Тріада» 600 мільйонів карбованців. Досі грошей не повернуто, керівник зник з Тернополя. Таке й у філії акціонерного товариства «Західноукраїнський комерційний банк», яка надала фірмі «Саунд-Коваль Студіо» кредит у сумі 500 млн карбованців.

Можливо, хтось наївно й повірить, що великі кредити дають за спасибі. Насправді це робиться інакше

Помічені порушення і в Промінвестбанку. Скажімо, керуючий промисловим відділенням Павлик видавав комерційним структурам фіктивні довідки про надходження виручки від експорту на рахунок банку. Тільки окремі перевірки показали, що з допомогою Павлика комерсанти приховали в Російській Федерації понад три мільярди карбованців від експорту продукції. Спіймався він і на іншому. За фактичних збитків банку за червень-липень у 5,5 млрд крб. він так перекрутив звітні документи, що банк нібито став прибутковим. І за цю «операцію» нагородив себе премією в кілька мільйонів. А крім цього 614 млн віддав акціонерам як дивіденди від прибутків. Тим самим ще на мільярд увігнав банк у збитки.

Узагальнення свого «досвіду» чекає ще один, вельми солідний пан із Заліщицького відділення АПБ «Україна». Він добре знав ціну карбованців в інфляційний період. Тож за фіктивними документами взяв собі торік безпроцентний кредит на будівництво як постраждалий від аварії на ЧАЕС. І не раз. За його сприяння такі кредити надано 12 особам.

Такі «чудеса» творяться і в інших областях, зокрема в Івано-Франківській та Хмельницькій. А все від того, що хоч Указ про боротьбу з корупцією є, але змія-горинича поки що тільки пощипують за хвоста. Замість того, щоб відрубати хижакові голови.

Тернопільська область.

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

ТРАМПЛІН У ЗАХІДНИЙ РИНОК

забезпечив собі колектив Мукачівської лижної фабрики

А все почалося 1986 року, коли мукачівці налагодили контакти з відомою австрійською фірмою «Фішер». Західні партнери допомогли придбати сучасне обладнання, навчили закарпатців працювати за новітніми технологіями, щоб за якісними показниками вийти на рівень світових стандартів. Час напруженого становлення не пройшов даремно. Починаючи з 1990 року, колектив повністю працював по замовленнях «Фішера», відправляючи майже всю продукцію на західний ринок. Паралельно запозичували кращі досягнення для виготовлення власних «Бескидів», «Тис». Свого часу «випробування ділом» мукачівські лижі пройшли у знаній експедиції «Комсомольской правды» на Північний полюс. Сьогодні одна з «учасниць» цього нашумілого пробігу знаходиться на почесному місці в музеї підприємства.

Поступово з традиційних лижв повністю перейшли на виготовлення пластикових. У 1993 році за технологією «Фішера» реалізували за кордоном 45 тисяч пар бігових та 20 тисяч гірських лиж. У нинішньому році ці показники становитимуть відповідно 154 та 68 тисяч пар.

Прочула про мукачівських умільців і канадська фірма «Томес». Вона запропонувала закарпатцям виготовляти за новітніми технологіями хокейні ключки. Два напружених роки теж пішло на вдосконалення якості. Але вже нинішнього року колектив реалізував на заокеанських ринках ключок на суму понад 350 тисяч доларів США. Сьогодні продукцією мукачівців «озброєно» чимало хокейних команд Канади та Америки. Охоче закуповують її команди МХЛ. До речі, з мукачівськими ключками виходять на лід і спортсмени київського «Сокола». Останнім часом співпрацювати з фабрикою у виготовленні ключок виявили бажання відомі канадські фірми «Шервут» та «Купер».

Хороші перспективи і щодо нарощування виробництва лиж. На підприємстві постійно перебуває група фахівців із Австрії, котрі повсякчасно стежать за дотриманням технології, допомагають оперативно усувати можливі неполадки, вчать людей найменшим тонкощам непростого виробничого процесу. Недарма і власні лижі «Тиса» сьогодні вже нічим не гірші за «Фішер».

— Тепер ми спроможні не менш як 80 відсотків нашої продукції реалізовувати на західному ринку, — розповідає директор підприємства Володимир Данчевський. — Проте фінансовий стан колективу ще досить складний. Насамперед тому, що держава тільки в листопаді нинішнього року більш-менш відрегулювала курсовий еквівалент карбованця до долара. А до цього часу ми втратили від продажу державі валюти за катастрофічно низькими цінами на суму понад 20 мільярдів карбованців.

Продовжує стримувати і грабіжницька податкова система. Куди ж це годиться, коли з карбованця товарної продукції доводиться платити 80 відсотків різних податків? Великі надії покладаємо на рішучість Президента Леоніда Кучми щодо впровадження ринкових реформ і вдосконалення податкової системи. Давно на часі відрегулювати й кредитний механізм. Глибоко переконаний, що виробникові держава просто зобов'язана надавати довгострокові пільгові кредити, а не дерти з нього по три шкури. Сподіваємось, що під керівництвом Президента Кабінет міністрів найближчим часом усуне ці та інші прикрі прогалини в нашій хворій економіці.

А поки що мукачівці викручуються власними та силами західних партнерів. До слова, останні допомагають не лише у виробництві та реалізації. Нещодавно на підприємстві відкрито фірмовий магазин, куди відомі фірми Австрії, насамперед «Фішер», поставляють сучасні кріплення для лижв, лиці до них, спеціальне взуття, окуляри, різні мастики, сумки тощо. Прихильники великого тенісу можуть придбати тут ракетки, чохли до них, м'ячі та багато іншого, що не знайдеш у вітчизняних торгових закладах. І все це за цінами, нижчими від тих, за якими названий товар продається в зарубіжних магазинах.

На знімках: керівник мукачівського проекту фірми «Фішер» Ганс Фішер (зліва) разом з колегами перевіряє якість лижв; а оце і є знамениті лижі.

Фото Андрія ЕДЕЛЬМАНА.

Микола КОСИЙ, «Голос України»

«Сними с меня усталость, матерь смерть»

У четвер, 15 грудня, у Харкові помер великий російський поет і не менш великий громадянин України Борис Олексійович Чичибабін. Щойно ця звістка облетіла місто, відразу чомусь спало на думку: тяжкий місяць грудень для людей, чиє сумління та громадянська позиція ніяк не залежали від кон'юнктурних ідеалів нашого грішного світу.

«... Доживаю с кротким другом в одиночестве бунтарском». Ще три роки тому ці рядки Бориса Чичибабіна могли стати провісними. Адже, не побачивши впродовж 20 років жодного свого надрукованого слова, Борис Чичибабін, виключений зі Спілки письменників, здавалося, так і зостанеться поетом для вузького кола шанувальників, що переписували його вірші, перетворювали їх на пісні. Та час круто змінив його літературну долю. «Новый мир», «Знамя», «Дружба народов», «Огонек», «Юность» відкрили могутнього поета з нелегкою долею, прямим і жорстким баченням світу, чудовою мовою. Це з передмов до його першої книги віршів, виданої кілька років тому сміховинно малим накладом на кошти, зібрані самим автором.

Гортаю дві з половиною сотні аркушиків. Що не слово, то золоті розсипи думок про вічне і вічність; стомлені, але мудрі та добрі очі на старечому, та, однак, прекрасному чолі... Боже, як важко повірити, що це все про людину, яка ще вчора була серед нас, перед талантом якої ми схилялися і зовсім не помічали у тісняві на тролейбусній зупинці. Пробач нам, Борисе Олексійовичу!

Приголублений у перші роки перебудови і використаний нею як таран проти старого режиму, він невдовзі був зраджений переможцями-«демократами» не меншою мірою, аніж офіційними побратимами по спілчанському цехові.

Одного разу, чекаючи в коркпункті «Голосу України» якогось чиновника, щоб одержати у нього належну йому жалюгідну платню, Борис Олексійович щиро радів склянці гарячого чаю і не менш щиро не приховував своєї простої людської гіркоти: ну що я можу? Я пишу вірші, розсилаю їх по редакціях, та їх ніхто не друкує. Вірші зараз нікому не потрібні...

Потім видобув з кишені зім'яту пачку, витрусив останню цигарку, жадібно запалив. Якби ви бачили, як це не узгоджувалося — лауреат Державної премії, живий класик і дешева цигарочка; до бездоганності вигострена мова і старий пошарпаний костюм. Саме собою вихопилось: як маєте, Борисе Олексійовичу? «Як усі», — було у відповідь.

Свого зоряного часу він так і не нажив жодних благ. Не хотів. І не вмів. Доживав з лагідним другом у тісній квартирці, бідував і заледве зводив кінці. Містом ходив майже завжди з напівпорожньою авоською. Смішним і якимось недоладним здавався у тісняві черг.

Одвічно російський поет, він майже все життя прожив на Україні і вважав її за свою Батьківщину. Він радів, що Україна стала вільною, «тому що свобода, — казав Чичибабін, — завжди краща від несвободи». І не міг збагнути, чому інтереси незалежної України ставляться вище за інтереси її громадян.

Він, безумовно, був одним з наймудріших сучасних письменників, тонким знавцем слов'янської душі, але не міг пояснити, чому старі друзі, з якими довелося звідати чимало горя, отримавши якісь мандати і посади, скоро забували про свої обіцянки, хто вони і звідкіль. Мабуть, тому, що сам він ніколи нічого не забував. Був і залишився назавжди поетом від народу і для народу. Мабуть, тому, що ніколи не зраджував.

Харків.

Пам'яті Григорія Порфировича КОЧУРА

Українська культура зазнала тяжкої втрати. 15 грудня 1994 року на 87 році життя помер Григорій Порфирович Кочур — видатний український письменник, перекладач, науковець.

Г.П.Кочур народився 17 листопада 1908 року на Чернігівщині в селянській родині. Навчаючись у Київському інституті народної освіти в професора Миколи Зерова, долучився до перекладацької праці. В упорядкованій академіком Олександром Білецьким антології античної літератури вийшли друком перші переклади Г.П.Кочура з грецьких та римських поетів.

Літературну й наукову працю Г.П.Кочура було перервано 1943 року безпідставним арештом. Повернувшись після реабілітації в Україну, Григорій Кочур разом з Максимом Рильським, Миколою Бажаном, Борисом Теном, Миколою Лукашем, іншими видатними майстрами українського слова здійснив масштабні видання класичних творів світової літератури українською мовою.

Підсумкова книга Г.П.Кочура «Друге відлуння» (1991) є унікальним внеском в українську літературу, охоплюючи переклади творів більш ніж ста авторів, які писали двадцятьма шістьма мовами. Г.П.Кочур проводив активну громадську діяльність, виховав нове покоління українських перекладачів, власним прикладом стверджував неперервність нашої культурної традиції.

Літературний та науковий доробок Г.П.Кочура було вшановано премією ім. Максима Рильського за кращі досягнення в галузі художнього перекладу, медалью ім. Михайла Грушевського, іншими вітчизняними та закордонними відзнаками. Цей доробок лишиться в золотій скарбниці української культури.

І.Курас, М.Косів, М.Яковина, Ю.Мушкетик, І.Дзюба, І.Драч, О.Лупій, Д.Павличко, Д.Паламарчук, М.Новикова, Є.Попович, О.Сенюк, А.Содомора, М.Стріха.

тел/факс /0572/ 432-827
тел/0572/ 381-655, 476-894

АВТОИНВЕСТСТРОЙ

НАЧИНАЕТ ПРОДАЖУ АВТОМОБИЛЕЙ СЛЕДУЮЩИХ МОДИФИКАЦИЙ RAF

22038-02 /ПАССАЖИРСКИЙ
22038-02 /ЛЮКС
2915-02 /СКОРАЯ ПОМОЩЬ
2914-01 /РЕАНИМАЦИЯ
3311 /ГРУЗОПАССАЖИРСКИЙ
33111 /ГРУЗОВОЙ
2920 /ИЗОТЕРМИЧЕСКИЙ
2925 /МИЛИЦИЯ/ПОЖАРНЫЙ

тел/факс /0572/ 432-827
тел 0572/ 381-655, 476-894

АВТОИНВЕСТСТРОЙ

РЕАЛИЗУЕТ СО СКЛАДА В ХАРЬКОВЕ ЗА БЕЗНАЛИЧНЫЕ КАРБОВАНЦЫ НОВЫЕ

АВТОМОБИЛИ

УАЗ
31512
31514/ЛЮКС
3303, 330318/ТЕНТ
3962/САНИТАРНЫЙ
2206/МИКРОАВТОБУС
ИНКАССАТОРСКИЙ

ВАЗ
21043, 21053
2106, 21061
21074, 21083
21093, 21099
21213 "ТАЙГА"

ГАЗ
31029
31029-51
33022
/ГРУЗОВОЙ

ЗАЗ
1102
"ТАВРИЯ"

АЗЛК
2141

ИЖ
2715
ГРУЗОВОЙ

РЕАЛИЗУЕМ КУЗОВА НА УАЗ-3303 /ДЕРЕВЯННЫЕ В СБОРЕ/

Все гениальное — просто!

ТЕХНОЛОГ UKRAINE

Газосварка без карбида!

У Вас проблемы с **карбидом, кислородом, ацетиленом?**

Не беда, обращайтесь к нам. Мы производим промышленные электролизно-водные газосварочные установки

ТЕРЕ-1.5Т

Толщина свариваемого металла 0.5 ... 5мм,
Выход газовой смеси 1500 л/час,
Максимальная потребляемая мощность 4.5 КВт

Обеспечиваем гарантийное и послегарантийное обслуживание

Звоните: (0572) 23-0127, 32-1903, 20-5396
Пишите: 310115 Харьков-115, а/я 3151
Приходите: г. Харьков, ул. Котлова, 29

Только установки фирмы "Технолог" заменяют ацетиленовый сварочный пост!

PAREX BANK

Без проблем и формальностей!

— ПРОДАЕМ КАРБОВАНЦЫ ЗА ВАЛЮТУ ТЕЛ.222416, 222264
— ПОКУПАЕМ КАРБОВАНЦЫ, ТЕНГЕ, БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ ТЕЛ.229561, 213540
— СПРАВКИ О КУРСАХ ТЕЛ.281483
— ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ ТЕЛ.283659
— АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ ТЕЛ.284330

Филиал "Лаймдота": ул. Кр.Барона 20/22, Рига, Латвия
Тел.: (0132)-222264, 222416, Факс: 281595
Телекс 614567 LAIM SU

Станкостроительная фирма «Станколес» производит и реализует:

— станок комбинированный универсальный деревообрабатывающий СДК-1;
— токарную приставку к станку СДК-1;
— ленточношлифовальный станок ЛШС — 2500;
— пилы дисковые отрезные по дереву ф 270 мм;
— пилы рамные плоские L= 1250 мм;
— металлорежущий инструмент в ассортименте;
— столярные изделия по заказу;
— петли оконные, дверные 70, 110, 40, завертки врезные;
— выключатели автоматические типа АП50Б;
— ключи гаечные рожковые.

Возможна транспортировка железнодорожным контейнером.
Форма оплаты: предоплата.
Адрес: 253121, г.Киев-121, ул.Горловская 226/228.
Тел./факс/044/ 556-72-54.

Организация реализует оборудование для переработки молока со склада в г. Киеве:

сепараторы-сливкоотделители ОСБ 1т/ч, ОС2Т3 5 т/ч, ОС2Д500, ОС2НС 10 т/ч;
сепараторы для осветления пива ВПО;
сепараторы бытовые «Плава»-2 (50 л/ч);
маслобойка бытовая МЭ 12/200-1;
пастеризаторы ПТУ-10 (10 т/ч) и другое.

Возможен бартер на продукты питания.

Тел.: (044) 552-96-74, 559-94-88.

Оборудование со склада в г.Киеве российского производства:

металлорежущие станки:
токарные 1К62, 1М63-Н, 16К40, МК60-56 и др.;
фрезерные 6Т12, 6Т82, 6Т83 и др.;
ножницы гильотинные НК3418 (лист 6,3 мм толщина, 2 м ширина);
кузнечно-прессовое оборудование и заточные станки различных моделей.

Тел.: (044) 552-98-72, 552-97-82, 552-92-83.

В Київському міському арбітражному суді порушено справу № 15/169 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Праця» (252110, м.Київ, вул.Головка, 25, ДМШ № 15, розрахунковий рахунок 146 7398 у АКБ «Інтербанк», МФО 300216). Прохання до кредиторів та санаторів подати до міського арбітражного суду (м. Київ-033, вул. Б.Хмельницького, 44-в) свої позовні вимоги або пропозиції щодо санації товариства протягом місячного терміну з дати публікації цього оголошення.

ИНФОРМАЦИЯ О СЕДЬМОМ ВЫПУСКЕ АКЦИЙ АКЦИОНЕРНОГО КОММЕРЧЕСКОГО БАНКА «БИЗНЕСБАНК»

А. Характеристика эмитента

Полное название: акционерный коммерческий банк «Бизнесбанк». Сокращенное название: АКБ «Бизнесбанк». Адрес : 244030, г.Сумы, ул. Кирова, 20.

Акционерный коммерческий банк «Бизнесбанк» был создан решением собрания учредителей (протокол № 1 от 28 декабря 1991 г.) и зарегистрирован Национальным банком Украины 6 февраля 1992 г. Регистрационный номер 84.

Учредителями банка являются физические лица.

Предметом деятельности банка является привлечение и эффективное использование денежных средств, которые направляются на кредитование предприятий и организаций разных форм собственности, а также населения.

Зарегистрированный уставной фонд банка на период подписки составил 5291 млн. крб или 2645500 акций. Все акции простые именные номинальной стоимостью 2000 крб. каждая.

Сумма уставного фонда оплачена полностью.

Контроль за деятельностью банка осуществляет ревизионная комиссия банка, которая избирается общим собранием акционеров, и аудиторская фирма.

Руководящие работники банка

Численность служащих банка составляет 10 человек. Служащие банка имеют специальное образование и стаж работы в банке более 10 лет.

Директор — Куценко Валерий Григорьевич — закончил Харьковский инженерно-строительный институт в 1980 г. Стаж работы в банке — 12 лет.

Заместитель директора — Тамчишина Раиса Архиповна — закончила Киевский институт народного хозяйства в 1971 г. Стаж работы в банке — 20 лет.

Главный бухгалтер — Комар Екатерина Владимировна — закончила Черкасский финансовый техникум. Стаж работы в банке — 15 лет.

Б. Описание деловой деятельности банка

Свою деятельность банк осуществляет с учетом коммерческих интересов банка, акционеров, клиентов в таких основных направлениях:

выдача кредитов юридическим лицам;

открытие и обслуживание счетов клиентов;

привлечение и размещение вкладов от юридических лиц и населения;

расчетное обслуживание клиентов;

оказание консультационных услуг.

Баланс акционерного коммерческого банка «Бизнесбанк»

Актив на 1.07.94 г.	(в млн. крб.)
1. Касса	—
2. Средства на резервном счете в Нацбанке	—
3. Корреспондентский счет в НБУ	2613
4. Корреспондентский счет в др.банках	—
5. Дебиторы банка	—
6. Кредиты, выданные банком	11781
7. Займы, выданные другим банкам	9455
8. Основные средства	151
9. Прочие активы	—
10. Отвлеченные средства за счет прибыли	7036
Всего:	31036
Пассив	
1. Уставной фонд	5291
2. Резервный фонд	184
3. Прочие фонды	2145
4. Корреспондентские счета других банков	—
5. Текущие счета клиентов в валюте	—
6. Расчетные и другие счета клиентов	262
7. Депозитные счета	14039
8. Кредиты, полученные в других банках	1000
9. Прочие кредиторы	1079
10. Прибыль	7036
Всего:	31036

В. Данные об эмиссии ценных бумаг

Согласно решению общего собрания (протокол № 6 от 27.06.94 г.), решению Совета банка (протокол № 19 от 16.09.94 г.) об увеличении уставного фонда до 10000 млн. крб., банк объявляет открытую подписку на акции.

Цель использования финансовых ресурсов, привлеченных от эмиссии:

расширение масштаба деятельности банка и возможностей в оказании банковских услуг;

привлечение и эффективное использование вкладов и кредитов.

Планируемый объем эмиссии — 2354500 акций.

Срок подписки с 27 декабря 1994 г. по 20.06.95 г.

Преимущественным правом приобретения выпускаемых акций пользуются учредители, а затем акционеры.

Акционеры имеют право:

принимать участие в управлении делами банка;

участвовать в распределении прибыли банка;

на получение части имущества банка пропорционально стоимости акций при ликвидации банка;

выйти из состава акционеров банка;

получать информацию о деятельности банка.

Количество, номинальная стоимость и сумма эмиссии акций:

2354500 акций номинальной стоимостью 2000 крб. каждая на общую сумму 4709 млн. крб. Все акции простые именные.

Планируемый курс:

Акции распространяются по номинальной стоимости, без использования услуг организаций — торговцев ценными бумагами.

При недостижении или превышении размера объявляемой подписки собрание акционеров имеет право уменьшить или увеличить ее размер согласно Закону. Выплата дивидендов производится ежеквартально.

Акции выпускаются одной серией «Ж» с порядковыми номерами от 1 до 2354500.

В подтверждение взноса денежных средств выдаются свидетельства с указанием тех же номеров.

Г. Перечень и результаты предыдущих эмиссий ценных бумаг

А. Эмиссия на акции на предъявителя при создании банка составила 500 тыс крб. номинальной стоимостью 1000 крб. каждая, из них 450 шт простые, 50 шт — привилегированные.

Б. Увеличение уставного фонда до 1000 тыс. крб. путем увеличения номинальной стоимости акций в 2 раза или до 2000 крб. без изменения видов и категорий акций.

В. Увеличение уставного фонда до 3800 тыс. крб. путем эмиссии именных простых акций на сумму 2800 тыс. крб. номинальной стоимостью 2000 крб. каждая в количестве 1400 штук с заменой акций предыдущих выпусков на именные.

Г. Увеличение уставного фонда до 10000 тыс. крб. путем эмиссии простых именных акций на сумму 6200 тыс. крб. номинальной стоимостью 2000 крб. каждая в количестве 3100 штук.

Д. Увеличение уставного фонда до 31000 тыс. крб. путем эмиссии именных простых акций на сумму 21000 тыс. крб. номинальной стоимостью 2000 крб. каждая в количестве 10500 штук.

Е. Увеличение уставного фонда до 791000 тыс. крб. путем эмиссии именных простых акций на сумму 760000 тыс. крб. номинальной стоимостью 2000 крб. каждая в количестве 380000 штук.

Ж. Увеличение уставного фонда до 5291000 тыс. крб. путем эмиссии именных простых акций на сумму 4500000 тыс. крб. номинальной стоимостью 2000 крб. каждая в количестве 2250000 штук.

Количество именных акций — 2645500 штук, в том числе в собственности должностных лиц банка — директора и главного бухгалтера — находится 98482 простые именные акции.

Д. Факторы риска

Возможные факторы риска в деятельности АКБ «Бизнесбанк»:

изменение налоговой политики в сторону ужесточения налогообложения коммерческих банков;

ухудшение экономического положения предприятий, что может привести к затрудн[illegible] привлечения их свободных средств на депозитные счета.

Для сведения: к минимуму риска неполучения банком прибыли и гарантированной выплаты акционерам дивидендов, аккумулированные средства будут использованы на реализацию наиболее эффективных по срок[illegible] направлениям программ.

Председатель Совета банка Л.Ф.ПУШКАРЬ.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИПУСК АКЦІЙ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА ВІДКРИТОГО ТИПУ «КОМЕРЦІЙНИЙ «ГАЛС» — БАНК»

ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМІТЕНТА

1. Фірмове найменування: акціонерне товариство відкритого типу «Комерційний «ГАЛС» — банк».

2. Юридична та поштова адреса: 290035, м.Львів, вул. Зелена, 149-А.

3. Акціонерне товариство створюється на базі товариства з обмеженою відповідальністю «Комерційний «ГАЛС» — банк», засноване 13 листопада 1990 року як комерційний банк «Пластик». Рішення про створення акціонерного товариства прийняте загальними зборами засновників 15 липня 1994 року (протокол-рішення № 1).

4. Предметом діяльності акціонерного товариства є кредитування суб'єктів господарської діяльності та громадян; касове та розрахункове обслуговування клієнтів.

5. Засновниками банку є юридичні і фізичні особи.

6. За умовами випуску передбачається статутний фонд у розмірі 50 000 000 000 (п'ятдесят мільярдів) карбованців.

7. Кількість службовців, які працюють у банку, становить 18 (вісімнадцять) чоловік.

8. Керівні працівники банку:

голова правління — Шумарьов Олександр Миколайович, вища економічна освіта, кваліфікація — економіст, виробничий стаж — 19 років;

заступник голови правління — Тіщенко Людмила Володимирівна, вища економічна освіта, кваліфікація — економіст, виробничий стаж — 20 років;

головний бухгалтер — Остапчук Ганна Богданівна, вища економічна освіта, кваліфікація — економіст, виробничий стаж — 12 років.

9. Аудитор:

Аудиторська фірма «Аналітик», 252025, м.Київ, вул.Голосіївська, 7.

ОПИС ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ЕМІТЕНТА

Мета діяльності банку — сприяння активному розвитку товарно-грошових відносин через розширення спектра банківських послуг.

Банк здійснює комплексне кредитно-розрахункове і касове обслуговування клієнтів.

Баланс банку станом на 1 липня 1994 року:	млн.крб.
Каса	167,0
Кошти на резервному рахунку в Нацбанку	—
Дебітори	521,0
Приміщення, споруди та інші основні засоби	1575,0
Інші активи	5985,0
Сума балансу:	**8248,0**
Статутний фонд	4288,0
Резервний фонд	19,0
Інші фонди	1580, 0
Розрахункові і поточні рахунки підприємств, організацій і кооперативів	1347,0
Строкові внески і депозити підприємств, організацій і кооперативів	543,0
Внески громадян	1,0
Кредити, отримані в інших банках	—
Кредитні та інші зобов'язання банку	—
Прибуток	—
Інші пасиви	470,0
Сума балансу:	**8248,0**

ДАНІ ПРО ЕМІСІЮ АКЦІЙ

1. Рішення про емісію акцій акціонерного товариства «Комерційний «ГАЛС» — банк» прийняте на загальних зборах засновників 15 липня 1994 року (протокол-рішення № 1).

2. Мета використання фінансових ресурсів — збільшення статутного фонду, розширення можливостей банку у наданні кредитних ресурсів.

3. Плановий обсяг емісії — 50 000 000 000 (п'ятдесят мільярдів) карбованців.

4. Вид і категорія цінних паперів — прості іменні акції. Форма випуску акцій — безготівкова. На сумарну номінальну вартість акцій акціонерові видається сертифікат.

5. Права акціонерів: під час голосування на загальних зборах акціонерів 1 (одна) акція зараховується як 1 (один) голос.

Акціонери мають переважне право на придбання акцій нової емісії.

6. Кількість, номінальна вартість і сума емі[illegible] акцій.

Кількість акцій — 500 000 (п'ятсот тисяч) штук. Номінальна вартість акції 100 000 (сто тисяч) карбованців. Загальна сума емісії — 50 000 000 000 (п'ятдесят мільярдів) карбованців.

7. Акції випускатимуться однією серією (серія «А») з порядковими номерами від 000001 до 500000.

8. Місце, день початку і припинення продажу акцій:

Послугами торговця цінними паперами емітент не користується.

Продаж акцій здійснюється емітентом за адресою: 290035, м.Львів, вул.Зелена, 149-А. Контактний телефон 42-26-68; тел./факс 42-51-62.

Дата початку емісії — 26 грудня 1994 року.

Дата припинення емісії — 26 червня 1995 року.

9. Акції АТ «Комерційний «ГАЛС»—банк» реалізуються за курсом, не нижчим від номінальної вартості акцій.

Рух акцій фіксується у книзі реєстрації власників, яка ведеться банком.

10. У разі перевищення або недосягнення запланованого рівня передплати рішення приймається загальними зборами засновників про відхилення чи прийняття фактичного розміру передплати.

ЧИННИКИ РИЗИКУ

1. Погіршення загальної економічної ситуації в Україні.

2. Нестабільність податкового законодавства.

Голова правління ШУМАРЬОВ О.М.

11 ноября 1994 г. исполком Днепропетровского городского Совета народных депутатов произвел регистрацию открытого акционерного общества «Атомкомплект», которое является правопреемником арендного Южно-Украинского производственно-комплектовочного предприятия «Атомпромкомплекс».

ДЕРЖАВНА ТЕЛЕРАДІОМОВНА КОМПАНІЯ УКРАЇНИ

агентство
"ТЕЛЕРАДІОРЕКЛАМА"

ТЕЛЕ **ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ**

Щоденні рекламно-інформаційні блоки, тематичні передачі "Перспектива" та "Презентація" (зустрічі з діловими людьми, виставки, аукціони, телеігри, конкурси, шоу, лотереї тощо).

ВИГОТОВЛЯЄ

відеокліпи, відеофільми, споти, сюжети

РАДІО **ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ**

Щоденні рекламно-інформаційні випуски (репортажі, інтерв'ю, коментарі, огляди, оголошення тощо).

ВИГОТОВЛЯЄ

магнітофільми та іншу аудіопродукцію.

РОЗМІЩУЄ

вашу рекламу у найпопулярніших передачах Українського телебачення і радіо.
Ми готові укласти з вами угоду на довгострокове співробітництво.
Ми будемо раді, якщо своєю рекламою допоможемо вам у розв'язанні ваших проблем!

Наша адреса: 252033, Київ-33, вул.Володимирська, 69-А.
Тел. (044) 224-45-43; 220-91-29

РЕАЛІЗУЄМО АБО ОБМІНЮЄМО НА ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ:
трактори МТЗ-80 УК, Л; МТЗ-82 Л;
мотоблоки МТЗ-12; МТЗ-08 БС;
автомобілі ЛуАЗ-969 М;
підшипники 210; 305; 308; 5324; 664916;
паливні насоси 49/1111. 004
(до двигунів Д-240; Д-243; Д-245).
Телефони у Луцьку: (03322) 4-33-84, 4-42-57, 3-10-46.

Інформація про перший випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Каменяр»

1. Фірмове найменування емітента — відкрите акціонерне товариство «Каменяр».
2. Головною метою АТ є задоволення відповідною продукцією і послугами попиту промисловості, сільського господарства та населення.
3. Статутний фонд становить 250 000 000 /двісті п'ятдесят мільйонів/ укр. крб. Планується випустити двісті п'ятдесят простих акцій на пред'явника номінальною вартістю один мільйон укр. крб.
4. Склад засновників АТ: товариство «DX» та фізичні особи.
5. Рішення про випуск цінних паперів прийнято на загальних зборах засновників товариства, протокол № 1 від 20 вересня 1994 року.
6. Розміщення акцій першого випуску акціонерного товариства «Каменяр» буде проводитися з 15.01.1995 р. до 15.07.95 р. за адресою: 253156, м. Київ, вул. Братиславська, 36, кв. 75, тел. 519-16-59, 519-44-37.
7. Розмір щорічних дивідендів за акціями АТ визначається за підсумками господарчого року згідно з чинним законодавством України і установчими документами товариства.
Виплата доходів, здійснення операцій і депонування цінних паперів АТ буде проводитись за адресою: 253156, м. Київ, вул. Братиславська, 36, кв. 75.
8. Права та пільги акціонерів: власники акцій визнаються колективними власниками товариства і мають право на управління товариством та отримання частини прибутку товариства (у формі дивідендів) згідно з чинним законодавством та установчими документами товариства.
9. Основними факторами ризику в діловій діяльності емітента є політика уряду, місцевих органів влади щодо приватного сектора економіки та суцільне погіршення економічного стану в Україні.

Объявляется открытая подписка на акции открытого акционерного общества «Фермеры Украины». Учредители ОАО: «Ассоциация фермеров Украины», доверительное общество «Кий траст», физические лица.
Уставный фонд состоит из 1 тысячи акций. Номинальная стоимость акции 1.000.000 крб. Акции простые именные. Учредителями вносится 250 миллионов карбованцев (вносятся имуществом).
Учредительное собрание состоится 20 декабря 1994 г.
Тел. 276-70-33.

НПО "ПРОМЭЛЕКТРОНИКА"

официальный дилер корпорации "XEROX" представляет сочетание качества, надежности, производительности в новом оборудовании марки "XEROX"

- пишущие машинки украино, русско, латинские шрифты: X-6001, X-6012
- телефаксы на термобумаге и обычной бумаге: X-7210, X-7235, X-7245, X-7033, X-7041
- копировальные аппараты малой и средней производительности: X-5220, X-5310, X-5316/17, X-5331/32
- копировальные аппараты большой производительности X-5343, X-5352; X-5380, X-5385, X-1090, X-5390
- копировальные аппараты для копирования конструкторской документации X-3030, X-3050, X-3060
- полноцветные копировальные аппараты: X-5760, X-5765, X-5775
- плоттеры для построения чертежей X-8510, X-8810, X-8812, X-8836, X-8924, X-8900
- сканеры формата А0 для инженерного проектирования X-7336;
- настольные лазерные принтеры X-4505, X-4510, X-4520;
- высококачественная бумага любых форматов, пленка

Уважаемые Господа!

- ***Мы работаем*** *по официальному курсу НБУ;*
- *Бюджетным организациям* ***предлагаются скидки!***
- ***Специальные предложения*** *для предприятий и организаций, работающих в приоритетных отраслях развития науки и техники Украины;*

Мы ждем Вас по адресам:

г.Полтава, ул.Красноармейская 3, тел.: (0532-2) 2-98-26, 7-05-49, 18-31-81, 18-66-91, 18-68-61 ***(работают круглосуточно и без выходных)***
г.Киев, ул.Ф.Пушиной 30/32, тел.: (044) 444-94-75, 444-70-50
г.Кременчуг, ул.Первомайская 1, тел.: (05366) 3-40-23, 3-11-09,
г.Светловодск, ул.Ленина 40, тел.: (05236) 2-54-90, 2-36-39,
г.Харьков, ул.Рымарская 8, тел.: (0572) 63-55-19

Sales
Service

Изготовим и реализуем:
пакеты упаковочные п/этил.,
а также
- пленку п/этиленовую
- трубы п/этиленовые

Купим:
- полиэтилен в/д гран. 15803 — 020
- экструдер
- линии для пр-ва пакетов

Приглашаем к сотрудничеству дилеров в Луганске:
Тел. (0642) 54-15-90; 54-41-09; 54-90-24.
Факс (0642) 54-73-02, з-д «Пластмасс».
Тел.пред. в Москве: (095) 215-85-28, 215-58-30.

АО «ФОНДОВАЯ ЗВЕЗДА»
ИНФОРМАЦИЯ О ВЫПУСКЕ АКЦИЙ

1. Вид общества — АО открытого типа.
2. Учреждено 10 января 1992 г., зарегистрировано 24 февраля 1992 г.
3. Адрес: 252110, Украина, г. Киев, ул. Соломенская, 3.
4. Вид деятельности — торговец ценными бумагами.
5. Первый выпуск акций проводился на сумму 1 млн. крб., второй выпуск — на сумму 1 330,180 млн. крб. Оба выпуска акций оплачены полностью.
6. По итогам деятельности АО акционерам выплачивались дивиденды из расчета 40% годовых в валютном эквиваленте.
7. Уставной фонд — 1 331,18 млн. крб. — на момент принятия решения о третьем выпуске акций выплачен полностью.
8. Объем эмиссии — 8 668 180 000 крб.
9. Номинальная стоимость акций — 1000 крб.
10. Вид акций — простые именные.
11. Начало подписки — 1 декабря 1994 г.
12. Окончание подписки — 1 июня 1995 г.
13. Расчетный счет общества: 3467969 в АК Легбанк, МФО 300056.

Тел./факс: (044) 271-44-24; 276-30-38; 271-41-23.

По самым низким ЦЕНАМ
реализуем со склада в Харькове
Новые автомобили
ИЖ-2715, УАЗ-31512, ГАЗ-31029, ГАЗ-3307, ГАЗ-33073, ГАЗ-4301;
автомастерскую У-9109.
Харьковское государственное предприятие
Тел.: (0572) 43-16-12, 40-88-08.

Предприятие «Паллада» реализует:
— культиваторы КПС-4;
— тракторы Т-70СМ;
— бороны БДТ-7.

Телефоны: (05745)
7-42-96; 7-21-44.

АОЗТ «Укрсварка» реализует
Сварочное электрооборудование;
Трансформаторы тока типа Т-0,66;
Силовые полупроводниковые приборы (диоды, тиристоры);
Провод ПГВА 1×1;
Контакторы КТ 60×13, КТ 70×23;
Автоматические выключатели АЕ-2056М.
Тел./факс (0622) 92-10-35.
Тел.: 35-99-26; 35-96-23.

«Школярі» виявилися академіками і дали киянам показовий урок

«Маес пілс» (Мехелен, Бельгія) — «Київ-Баскет» (Україна) — 107:51 (48:25).

«Маес пілс»: Херман — 13 очок, Самаей — 12, Біувсаерт — 9, Дюпон — 15, Ворнер — 34; Шнайдерс — 7, Баерт — 1, Ванхаел — 14, Вандескур — 2.

«Київ-Баскет»: Рубан — 3, Мурзін — 9, Підковиров — 2, Савченко — 16, Грищенко — 4; Шевченко — 9, Євстратенко — 6, Харчинський — 6, Половко — 0.

Судді: Перлуджі д'Есте (Італія), Герман Латц (Німеччина). Комісар зустрічі — Джон Гонсалес (Гібралтар).

15 грудня. Гент. Арена «Tolhuis te Gent». 400 глядачів.

На перший погляд, сталося чимало різних див. Насамперед незвичний сам рахунок зустрічі, який свідчить про величезну перевагу господарів. Зверніть увагу й на те, що головний граючий тренер і капітан киян Андрій Підковиров, який знаменитий стабільною гросмейстерською результативністю на всіх рівнях, набрав цього разу ... 2 очки.

Так-от, саме в цьому факті і криється розгадка отих численних запитань, які виникли у прихильників нашого клубу, коли вони довідалися про цей, м'яко кажучи, дивовижний рахунок.

Річ у тім, що вже на четвертій хвилині біля Андрія, який підвернув ногу, поратся лікар. Більше наш лідер на майданчик не вийшов. А «Київ-Баскет», до речі, на той час вів перед на чотири очки і поступатися, зрозуміло, не збирався. Але ота неприємна подія на очах змінила нашу команду. Вона розгубилася. І, що найдивніше, заметушилися навіть досвідчені гравці Мурзін, Грищенко, Рубан, Савченко. Навіть натяку на якусь організацію гри у діях киян не спостерігалося. А коли м'яч, мов зачарований, не хотів влучати у кошик господарів, українські баскетболісти й поготів збилися на суто індивідуальні дії.

Уже після завершення матчу я запитав Андрія Підковирова: «Що ж сталося? Невже тактика нашої команди має лише один варіант — гру виключно через тебе?»

— На жаль, стосовно тактики усе вірно. До того ж, потрапивши в скрутне становище, кожен з наших спортсменів вирішив «показати» себе. Мовляв, я — майстер і лише мені дано врятувати ситуацію.

Насправді ж ми нагадували гурт людей, які вперше взяли в руки музичні інструменти і вирішили зіграти симфонію.

Був ще один момент, який, гадаю, дуже суттєво вплинув на ситуацію. До речі, на ньому зробив акцент і Шевченко. Володимир сказав, що і він, і більшість його партнерів досить зневажливо ставилися до суперника, якого вважали у кращому разі на рівні колективу гімназії. А він, між іншим, багаторазовий чемпіон Бельгії, має солідний досвід виступів на європейській арені. До того ж, на гру не зміг вийти центровий «Маес пілс» Ерік Струеленс (207 см), який, безперечно, ще посилив би господарів. Отже, «школярі» виявилися справжніми академіками, зіграли дуже організовано і на величезному піднесенні. Особливо виділявся м'якими пластичними рухами, чудовою координацією, високою результативністю (дуже мені сподобався) 34-річний нападаючий Білл Ворнер. А місцеві глядачі палко підтримували своїх. Як розповів нам киянин В'ячеслав Тодосієнко (до речі, вихованець баскетбольної школи «Будівельника», а нині — працівник однієї з фірм у Антверпені), хоч квитки і коштували вісімнадцять доларів, людей зібралося чимало. А школярів пустили на трибуни безплатно. Вони й створювали найбільший шумовий ефект. Але слід віддати належне господарям: до нашої команди ставлення було винятково чемне. Перед початком зустрічі суддя-інформатор звернувся до гостей з привітанням, яке звучало українською мовою. Текст господарі дістали в посольстві України у Брюсселі. А от нікого з працівників цієї установи на матчі ми, на жаль, не побачили.

Немає сумніву, що за іншого, серйознішого, ставлення до матчу і суперника, «Київ-Баскет» міг би спокійно розраховувати на значно ліпший підсумок. До снаги нашим була навіть перемога. Та професіональний баскетбол не поважає шапкозакидальницьких настроїв — він поважає професіоналів. Що ж, конфуз у Генті має послужити нашим хлопцям гірким уроком.

Звичайно, можна було б пошукати виправдання. Згадати про те, що матч на прохання господарів було зсунуто на день, що «Київ-Баскет» мешкав у Антверпені, а грав з командою Мехелена у Генті, що напередодні з вини адміністрації залу, де проходила зустріч, було буквально зірвано наше тренування. На один час призначили заняття «Київ-Баскета» і місцевого клубу вищої ліги «Гент». Розділили майданчик навпіл і працювали. Можете собі уявити, що то була за робота. Однак будь-які виправдання тут, як на мене, недоречні. Такої ж думки, здається, і гравці та тренери «Київ-Баскета». Вони і так покарані, тож не сипатимемо сіль на рану. Життя триває і слід прагнути до перемог. А вони, переконаний, у наших земляків ще попереду. Кажуть, за одного битого двох небитих дають.

Кілька слів про дні, проведені у ситій і заможній Бельгії. Вона — католицька країна і саме святкує Адвент, який передує Різдву. В Антверпені — одному з найбільших портів на Атлантиці — ми мешкали у чотиризірковому готелі «Sofitel». Мали достатньо часу поблукати казковими антверпенськими вулицями з будинками-палацами, шикарними магазинами, де вже панує новорічна казка.

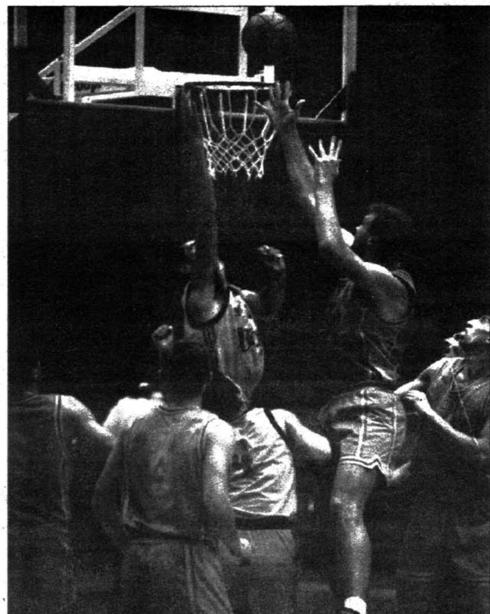

Боротьба на високому поверсі. **Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.**

У групі розиграшу Кубка Європи, де виступає «Київ-Баскет», відбулися чергові поєдинки: «Беллінцона» (Швейцарія) — «Іракліс» (Греція) — 54:66, «Антіб» (Франція) — «Спліт» (Хорватія) — 86:78.

	В	П	Р/О	О
Антіб	4	0	346—298	8
Іракліс	4	0	311—288	8
Спліт	2	2	286—283	6
Маес пілс	1	3	338—295	5
Київ-Баскет	1	3	324—370	5
Беллінцона	0	4	245—316	4

Наступний матч Кубка Європи наші земляки зіграють 3 січня у Спліті. Дасть Бог, одужає до того дня Підковиров. А завтра в залі «Меридіан» о 16.00 почнеться зустріч національного чемпіонату «Київ-Баскет» — «БІПА-Мода». Сподіваюся, що справжні прихильники київського клубу пробачать йому бельгійську невдачу і прийдуть підтримати його. Та й на хорошу одеську команду подивитися варто.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Антверпен—Гент—Київ.

З УСІХ УСЮД

Баскетбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. Чоловіки. «Будівельник» — «Металург» — 119:90, «Нафтохім-Олександрія» — «Дніпро» — 106:90, «Шахтар» — «БІПА-Мода» — 125:80, «Азовмаш» — «Корабел» — 86:112.

Фігурне катання. Олімпійська чемпіонка в жіночому одиночному катанні Оксана Баюл не братиме участі в любительських стартах цього сезону. 17-річна українська фігуристка, яка перебуває нині у США, протягом цього часу виступатиме у професіональних шоу. Але вже навесні наступного року вона має намір подати заявку на участь у змаганнях любителів.

Шахи. У Москві завершилася Всесвітня шахова олімпіада. Переможцями стали збірні Росії (чоловіки) та Грузії.

Футбол. Відбіркові матчі чемпіонату Європи. Ізраїль — Румунія — 1:1, Туреччина — Швейцарія — 1:2, Мальта — Норвегія — 0:1, Нідерланди — Люксембург — 5:0, Уельс — Болгарія — 0:3, Молдова — Німеччина — 0:3, Албанія — Грузія — 0:1, Фінляндія — Сан-Марино — 4:1.

***

Перша збірна України посіла третє місце на чемпіонаті світу з міні-футболу серед інвалідів-ампутантів, який завершився у Москві. В активі команди, укомплектованої на базі клубу «Афган-Київ» (її спонсором стала компанія «Дункан-Київ»), — чотири перемоги, дві нічиї та одна поразка. Останнього дня наші футболісти з рахунком 3:1 виграли в команди Узбекистану і стали авторами сенсації чемпіонату, бо позбавили узбецьких футболістів шансів на чемпіонство. Узбеки фінішували другими, а чемпіоном стала перша збірна Росії. У матчі за «бронзу» наші земляки подолали збірну Росії-2 — 2:1.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 394439.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311240.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».